İŞKUR

2018

NEVŞEHİR İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

NEVŞEHİR ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2018

YAZAR

ATAKAN ATAY

İŞ ve MESLEK DANIŞMANI

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyal-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatı ve himayeleri ile 2017 yılı itibariyle başlatılan istihdam seferberliği kapsamında ülkemizde yatırım üretim istihdamın teşviki ve kayıtlı ekonomiye geçişin hızlanması noktasında son dönemde gerçekleşen olumlu gelişmeler beraberinde istihdam artışını getirmiştir. 2017 yılı itibariyle 1.057.000 kişi istihdam seferberliği kapsamında işe yerleşmişken, henüz 2018 yılı Kasım ayı sonu itibariyle bu sayının üzerine çıkılarak 1.076.000 kişinin istihdamı gerçekleşmiştir.

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR, sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber olmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Nevşehir İşgücü Piyasası Araştırması çalışmasının ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

İlhami AKTAŞ

Vali

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2018 yılı Nisan-Mayıs aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen işyerlerinde, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. İlimizde bu kapsamda 284 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı; açık işler temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2018 yılı "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Talep Araştırması'nın sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Arif Sıddık BARATA
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ i
TABLOLAR LİSTESİ iii
ŞEKİLLER LİSTESİ iv
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 3
BİRİNCİ BÖLÜM 4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 4
İŞKUR GÖSTERGELERİ 4
Açık İşler 4
İşe Yerleştirmeler 6
Kayıtlı İşsiz 7
Aktif İşgücü Programları 9
İşsizlik Ödeneği 14
İKİNCİ BÖLÜM 15
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 15
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 17
İşyeri Verileri 17
Mevcut İstihdam 29
AÇIK İŞLER 32
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 42
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 48
SONUÇ 56
EK-1 : İPA 2018 İŞYERİ BİLGİ FORMU 60

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2017) 5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017) 7
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 9
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 10
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 11
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 12
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 13
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 17
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 27
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu 28
Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 29
Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 30
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 31
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı 32
Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 38
Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı 39
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 40
Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 41
Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 42
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 43
Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 45
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 47
Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler 48
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 49
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 50
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 51
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 52

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017) 4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)..... 6
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı..... 8
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017) 14
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 18
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı 19
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu..... 20
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 21
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu..... 22
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 23
Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu..... 24
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%) 25
Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)..... 25
Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 26
Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri..... 28
Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi..... 33
Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 34
Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 35
Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi 36
Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı..... 37
Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 44
Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı..... 46
Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı..... 53
Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı 54
Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı 55

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Nevşehir İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 284'tür. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 15 sektörde tam sayım yapılmıştır. Nevşehir ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 10 bin 969 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 8 bin 571 çalışan erkeklerden, 2 bin 398 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 34'ü, kadınların ise yüzde 16,2'si İmalat sektöründe istihdam edilmektedir.

Nevşehir ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcıları ve Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdir. Nevşehir ilinde açık iş oranı yüzde 1,8 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 2,6 olup, Nevşehir ili açık iş oranı bakımından 0,8'lik bir farkla Türkiye ortalamasının altındadır. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 3,5 ile İmalat sektörüdür. Nevşehir ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş oranı %2,5'dir. Nevşehir ilinde en fazla açık işi olan diğer 2 meslek grubu; Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Hizmet Ve Satış Elemanları Mensuplarıdır.

İl genelinde açık işlerin yüzde 63,7'si için işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemektedir. Nevşehir ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla eleman temininde güçlük çekilen sektörün İmalat sektörü olduğu görülmektedir. Nevşehir ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Briket İmal İşçisinin mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği Makineci (Dikiş), Tuğla İmal İşçisi ve Madenci (Genel) meslekleri takip etmektedir.

Nevşehir ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Nevşehir ilinde işverenlerin yüzde 18,4'ü istihdamın

artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle hem Türkiye genelinde hem de Nevşehir'de her 10 işyerinden 2'si istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Nevşehir ilinde ise ülke geneline göre daha olumlu bir oran olarak yüzde 1,8 olarak öngörülmüştür.

GİRİŞ

Bu çalışma Nevşehir işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevucut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Nevşehir İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemini tesis etmek , istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2018 yılı için Nevşehir ilinde 2 Nisan-11 Mayıs 2018 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Nevşehir ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihityaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihitiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)

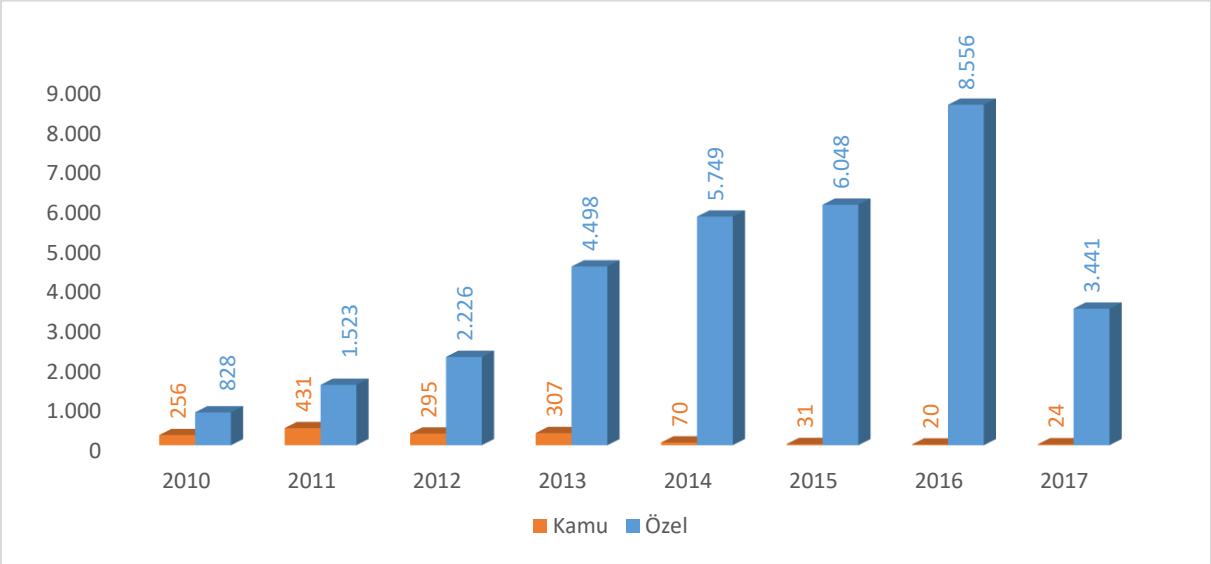

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında bin 84 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2017 yılına gelindiğinde 3 bin 465 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları 2011 yılından itibaren 2016 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. 2016 yılı itibariyle alınan açık işler zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 41,1 oranında artış göstermiştir. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle 2012 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2017)

Meslek	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	951
Temizlik Görevlisi	272
Satış Danışmanı / Uzmanı	185
Garson (Servis Elemanı)	142
Ön Muhasebeci	100
Reyon Görevlisi	79
Makineci (Dikiş)	76
Beden İşçisi (Temizlik)	71
Aşçı Yardımcısı	60
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	58

Kaynak: İŞKUR

Nevşehir ilinde 2017 yılında 3 bin 465 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 951 açık iş ile Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 27,4'ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi ve Satış Danışmanı meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2017 yılında Türkiye genelinde yıllık bazda 2 milyon 691 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)

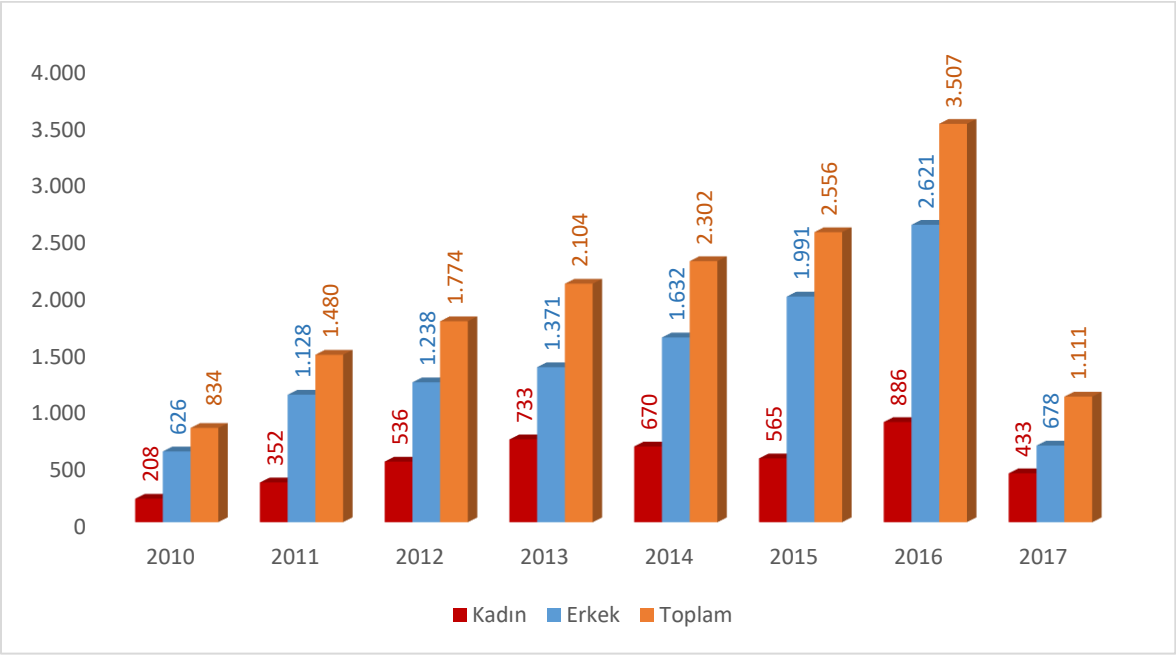

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 834 olan Nevşehir ilinde işe yerleştirilenlerin 626'sı erkeklerden, geri kalan 208 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibariyle düzenli olarak artan bir seyir izlemektedir. 2016 yılında ise belirgin bir artış yaşanarak 3 bin 507 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2017 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 38,9'u kadınlardan oluşmuştur.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihityaçlarını zamanında karşılaması en temel fonskiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	151	34	185
Satış Danışmanı / Uzmanı	48	43	91
Makineci (Dikiş)	15	56	71
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	15	40	55
Garson (Servis Elemanı)	38	15	53
Temizlik Görevlisi	21	31	52
Beden İşçisi (Temizlik)	21	30	51
Uçak Bakım Teknisyeni (Gövde-Motor)	46	0	46
Ön Muhasebeci	26	14	40
Aşçı Yardımcısı	12	26	38

Kaynak: İŞKUR

Nevşehir ilinde 185 işe yerleştirmeyle Beden İşçisi (Genel) mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının % 16,6'sını oluşturmaktadır. Bu mesleği Satış Danışmanı/Uzmanı ve Makineci (Dikiş) meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en çok Makineci (Dikiş) ve Satış Danışmanı/Uzmanı mesleklerinde işe yerleştirilirken, erkekler en çok Beden İşçisi (Genel) ve Satış Danışmanı/Uzmanı mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Bir yıl kesintisiz olarak İŞKUR sistemi ya da ofisleri kullanmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca İş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR'un hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabileceklerdir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı

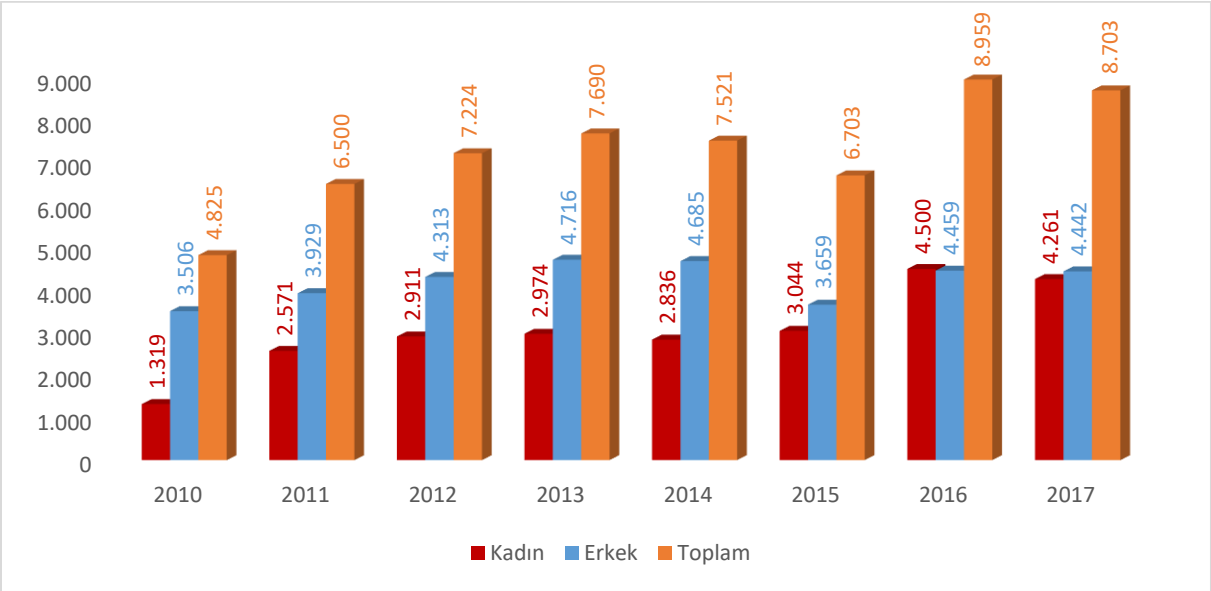

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Nevşehir ilinde İŞKUR'a kayıtlı 4 bin 825 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 3 bin 506'sı erkek, bin 319'u ise kadınlardan oluşmaktadır. 2017 yılında ise toplam 8 bin 703 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında Nevşehir'de bin 319 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2017 yılında önemli ölçüde artarak 4 bin 261'e yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Nevşehir ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Nevşehir ilinde Kuruma kayıtlı bin 815 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Nevşehir ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının yüzde 20,8'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi ve Satış Danışmanı/Uzmanı meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde de aynı durum söz konusudur. Kadınlarda en çok Beden İşçisi, Temizlik Görevlisi, Satış Danışmanı/Uzmanı gibi mesleklerin yanı sıra Büro Memuru (Genel), Sekreter gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	83	636	1.226	1.862
2011	62	517	710	1.227
2012	68	765	877	1.642
2013	34	279	464	743
2014	22	215	190	405
2015	32	373	305	678
2016	28	607	35	642
2017	33	668	83	751

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları özellikle İşbaşı Eğitim Programlarının daha ön plana çıkmasından sonra azalma eğilimi içerisine girmiştir. 2017 yılında ise düzenlenen 33 mesleki eğitim kursuna 751 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 83'ü erkek, 668'i kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların 2014 yılından 2017 yılına kadar sürekli daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2017 yılında kursiyerlerin yüzde 88,9'u kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Sır Üstü Dekorlamacı	Uçak Bakım Teknisyeni (Gövde-Motor)	Sır Üstü Dekorlamacı
Ahşap Yakmacı	Sulama Sistemleri Montaj İşçisi	Ahşap Yakmacı
Sulama Sistemleri Montaj İşçisi	Rölyef (Kabartma) Sanatları Yapımcısı	Şiş Örgücü (Elle)
Şiş Örgücü (Elle)	Ağaç Oymacısı/Ahşap Oymacısı	Dekoratif Ev Aksesuarları Hazırlama Elemanı
Uçak Bakım Teknisyeni (Gövde-Motor)	Ahşap Yakmacı	Rölyef (Kabartma) Sanatları Yapımcısı
Rölyef (Kabartma) Sanatları Yapımcısı	Sır Üstü Dekorlamacı	Yaşlı Refakatçisi
Dekoratif Ev Aksesuarları Hazırlama Elemanı		Kilim Dokuyucu (El Tezgahı)
Yaşlı Refakatçisi		Takı Çizimi Ve Üreticisi
Kilim Dokuyucu (El Tezgahı)		Mis Sabun Üretim İşçisi
Takı Çizimi Ve Üreticisi		Fasulye Yetiştiricisi

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla kursiyer Sır Üstü Dekorlamacı, Ahşap Yakmacı, Sulama Sitemleri Montaj İşçisi mesleklerinde düzenlenen kurslara katılmıştır. En fazla kadınlar Sır Üstü Dekorlamacı, Ahşap Yakmacı, Şiş Örgücü (Elle) mesleklerinde düzenlenen kurslara katılmıştır. Erkekler ise en fazla Uçak Bakım Teknisyeni (Gövde-Motor), Sulama Sistemleri Montaj İşçisi, Rölyef (Kabartma) Sanatları Yapımcısı mesleklerindeki kurslara katılmıştır.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	İEP Kursu Sayısı	Kadın	Erkek	Toplam
2010	48	59	35	94
2011	68	81	124	205
2012	79	68	80	148
2013	135	154	132	286
2014	108	146	95	241
2015	373	300	252	552
2016	594	334	512	846
2017	351	336	339	675

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2013 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. 2017 yılında düzenlenen toplam kurs sayısı 2016 yılına göre yüzde 40,9 oranında azalmıştır.

2017 yılında 351 program düzenlenmiş olup toplam 675 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 49,7'si kadınlardan yüzde 50,3'ü erkeklerden oluşmaktadır 2017 yılı verilerine göre işbaşı eğitim programlarından yararlanan kişi sayısı bir önceki yıl verilerine kıyasla yüzde 20,2 oranında azalış göstermiştir.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Garson (Servis Elemanı)	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş
Makineci (Dikiş)	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Makineci (Dikiş)
Garson (Servis Elemanı)	Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Aşçı Yardımcısı
Aşçı Yardımcısı	Satış Danışmanı / Uzmanı	Garson (Servis Elemanı)
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Makineci (Dikiş)	Satış Danışmanı / Uzmanı
Satış Danışmanı / Uzmanı	Satış Elemanı (Perakende)	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi
Satış Elemanı (Perakende)	Ön Muhasebeci	Satış Elemanı (Perakende)
Ön Muhasebeci	Aşçı Yardımcısı	Ön Muhasebeci
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Muhasebe Meslek Elemanı	Aşçı
Muhasebe Meslek Elemanı	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	Perakende Satış Elemanı (Gıda)

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla yararlanıcı sayısı Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Makineci (Dikiş) ve Garson (Servis Elemanı) mesleklerinde düzenlenen İşbaşı Eğitim Programlarında olmuştur. Kadınlarda en fazla Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Makineci (Dikiş) ve Aşçı Yardımcısı mesleklerinde katılımcı ile program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Garson (Servis Elemanı), Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Perakende Satış Elemanı (Gıda) mesleklerinde katılımcı ile program düzenlenmiştir.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	1	9	14	23
2011	8	109	91	200
2012	0	0	0	0
2013	6	82	81	163
2014	7	83	103	186
2015	6	64	87	151
2016	6	44	109	153
2017	6	53	102	155

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2017 yılında 6 tane girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. Programa 2017 yılında 53'ü kadın, 102'si erkek olmak üzere toplam 155 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)

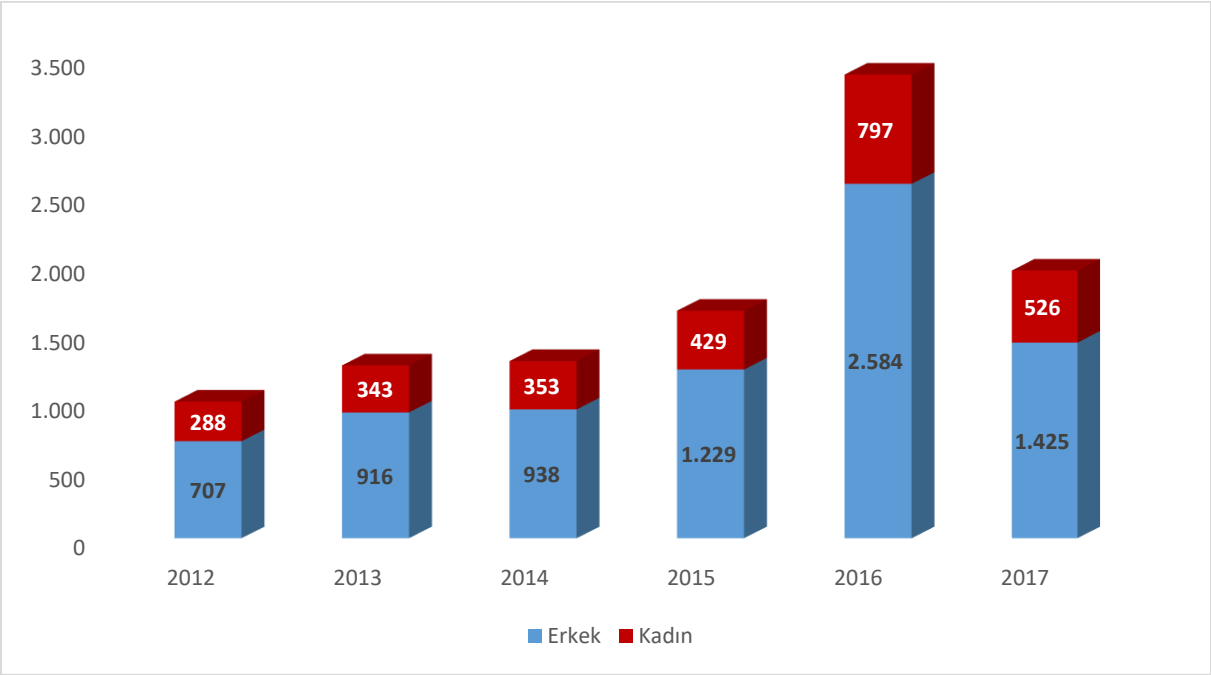

Kaynak: İŞKUR

Nevşehir ilinde 2017 yılında yüzde 26,9'u kadın olmak üzere bin 951 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2017 yılında 2016 yılına göre yüzde 42,2 oranında azalış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hane halkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 2 Nisan - 11 Mayıs 2018 tarihleri arasında Türkiye genelinde 89 bin 324 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2019 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Nevşehir ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Nevşehir ilinde 284 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 10 bin 969 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Nevşehir ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8'de Nevşehir ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşveren Sayısı
Toptan ve Perakende Ticaret	70
İmalat	70
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	38
İnşaat	33
Ulaştırma ve Depolama	26
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	10
Eğitim	8
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	7
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	7
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	6
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	2
Diğer Hizmet Faaliyetleri	2
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	1
Gayrimenkul Faaliyetleri	1
Bilgi ve İletişim	1
Genel Toplam	**284**

Kaynak: İPA 2018

Nevşehir ilinde araştırma kapsamında en çok ziyaret edilen işyerleri Toptan ve Perakende Ticaret ile İmalat sektörlerinde yer almaktadır. Nevşehir ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 24,6'sı Toptan ve Perakende Ticaret ve yine aynı şekilde yüzde 24,6'sı İmalat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20

ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 18,4, İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 26,1'dir. Bu durumda Nevşehir ilinde Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üstünde, İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının altında bulunmaktadır. İmalat sektörü ile Toptan ve Perakende Ticaret sektöründen sonra en fazla işyeri Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe bulunmaktadır. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 13,3'ü bu sektörde bulunmaktadır. Bu sektörde yüzde 6,1 olan Türkiye ortalamasının üzerinde bir oran olarak gerçekleşmiştir. Nevşehir ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yaklaşık yarısı Toptan ve Perakende Ticaret ile İmalat sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri, Bilgi ve İletişim sektörlerinde 1'er tane ile bulunmaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Nevşehir ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

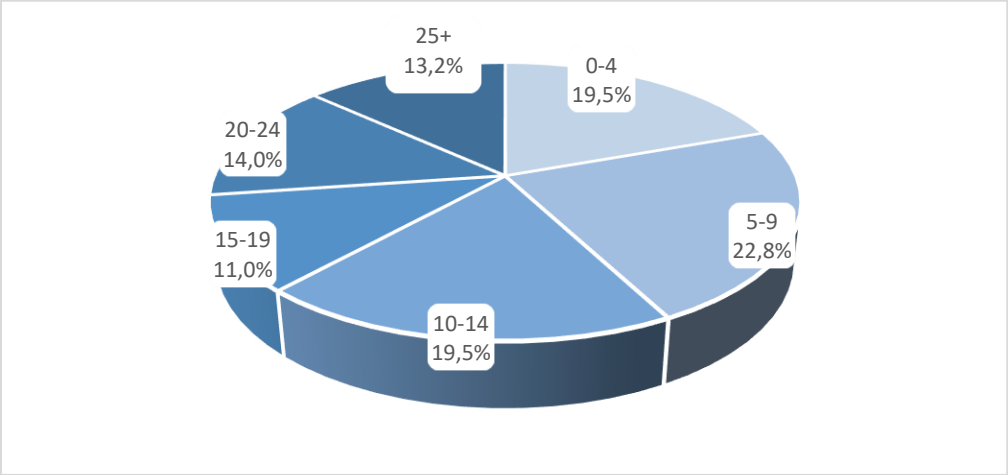

Kaynak: İPA 2018

Şekil 5'te görüldüğü üzere Nevşehir ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 22,8'i 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 0-4 yaş ile 10-14 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise aynı olup yüzde 19,5'tir. İşyerlerinin yaklaşık yüzde 61,8'i 14 yaşından daha gençtir. İşyerlerinin yüzde 27,2'si ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir. Nevşehir ilinde araştırma kapsamındaki yaklaşık her 5 işyerinden 2 tanesinin kuruluşundan beri 10 yıl olmamıştır.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı

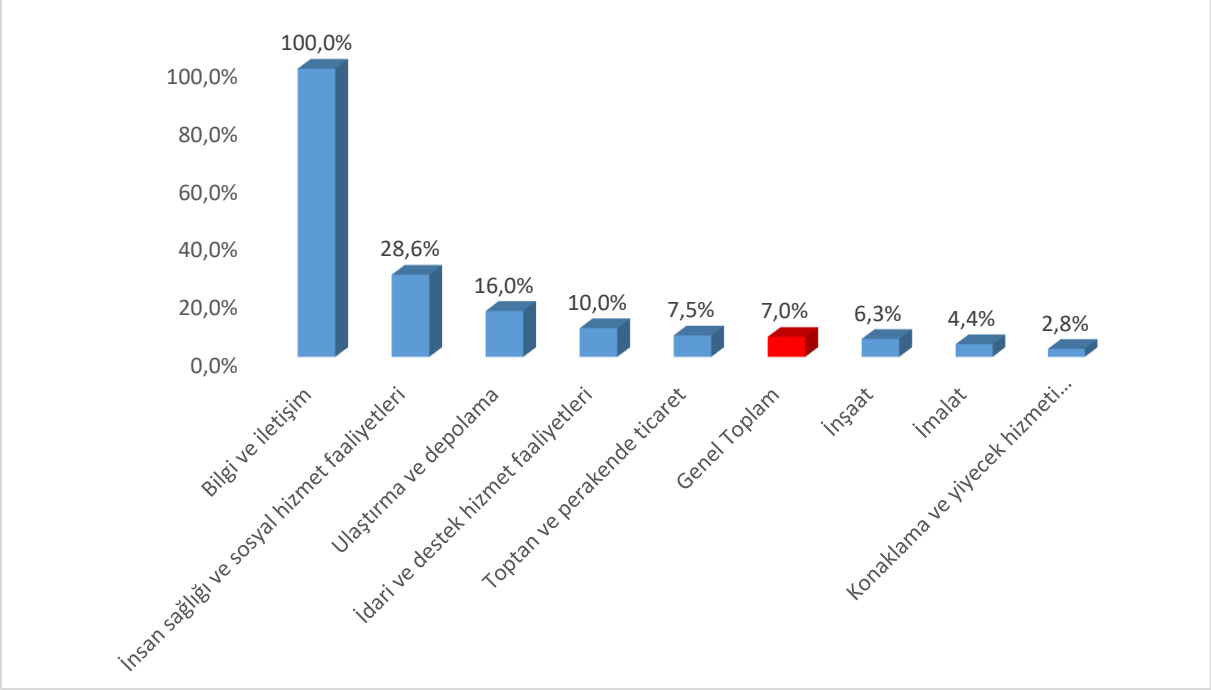

Kaynak: İPA 2018

Nevşehir ilinde Bilgi ve İletişim sektöründe yer alan işyerlerinin tamamında en az 1 part-time çalışan bulunmaktadır. Bilgi ve İletişim sektöründe sadece 1 işyeri araştırma kapsamına girmiş olup, o işyerinde de part-time çalışan bulunduğu için bu sektörde part-time çalışma oranı yüzde 100 olarak görünmektedir. Nevşehir ili genelinde part-time çalışması olan işyerleri oranı yüzde 7 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde Bilgi ve İletişim sektörü yüzde 20,8 oranında part-time çalışma vardır. Nevşehir ilinde ikinci sırada İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 28,6'sında part-time çalışanı bulunmaktadır Üçüncü sırada ise yüzde 16 ile Ulaştırma ve Depolama sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira İnşaat sektöründe işgücü, part-time çalışma yapma eğiliminde yüzde 6,3 ile daha az bulunmaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir.

Şekil 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

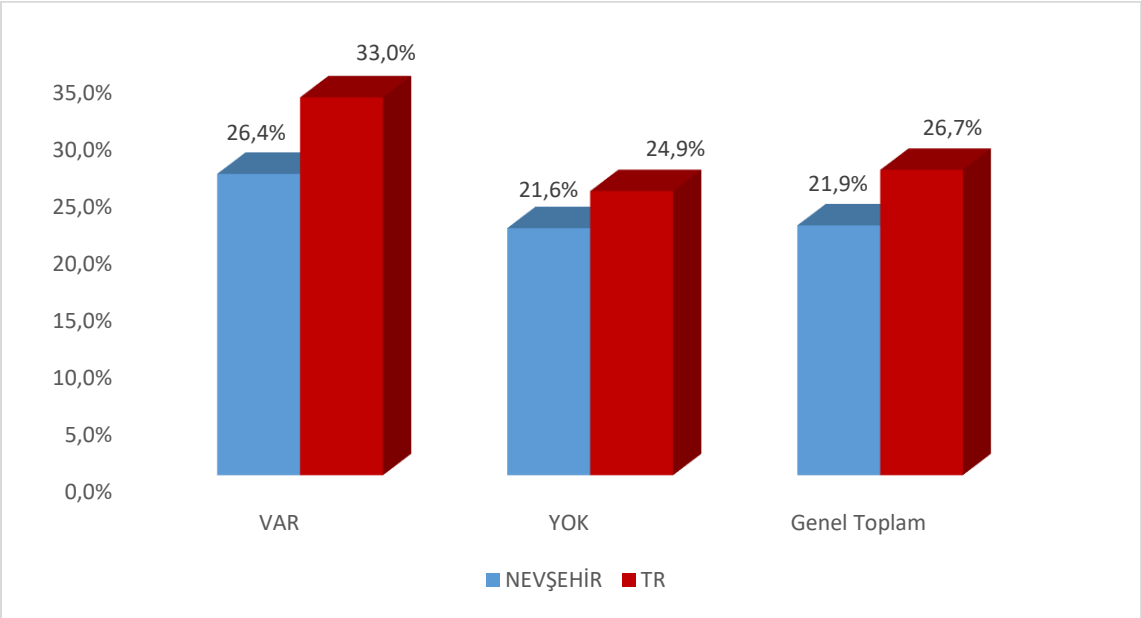

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,7'sini kadınlar oluşturmaktayken Nevşehir ilinde bu oran yüzde 21,9 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Nevşehir ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 26,4 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 21,6 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,9'da kalmıştır. Nevşehir ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Türkiye geneli ile benzer bir durum söz konusudur.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

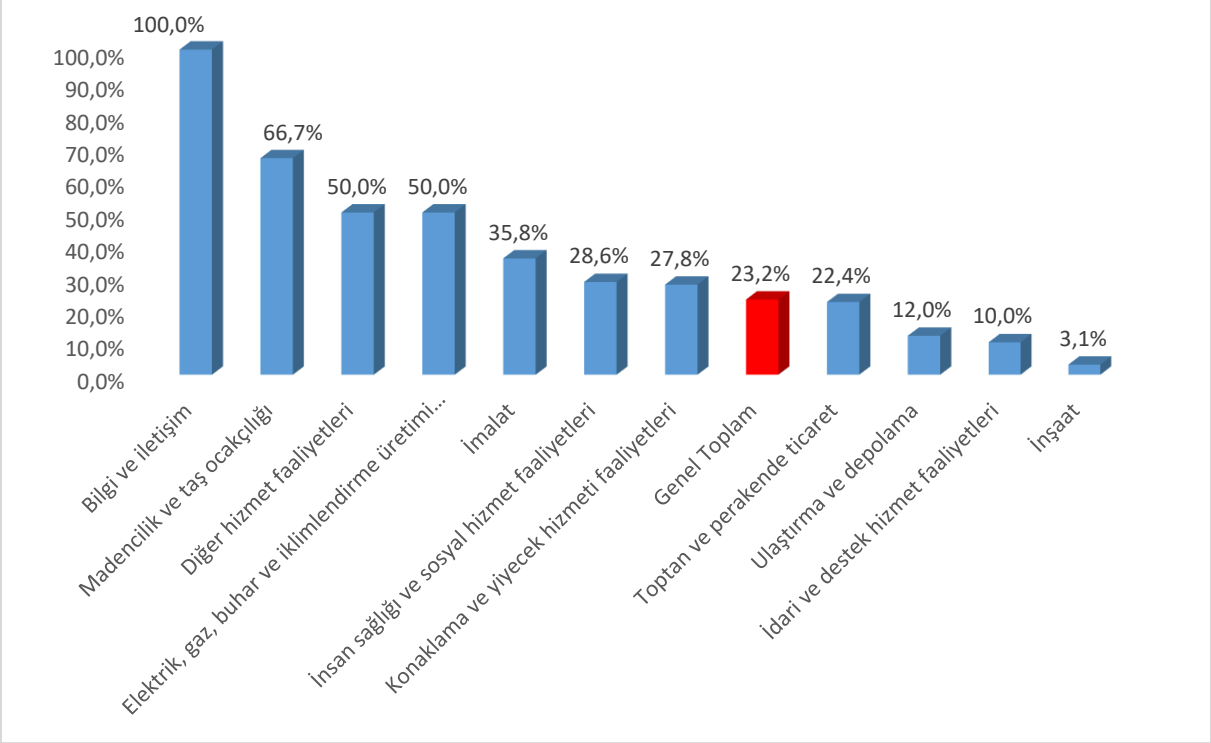

Kaynak: İPA 2018

Nevşehir ilinde işyerlerinin yüzde 23,2'sinde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 26,3'tür. Nevşehir ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Bilgi ve İletişim, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde görünmektedir. Bilgi ve İletişim sektöründe ziyaret edilen 1 işyeri olduğu için ve bu işyeri vardiyalı olduğu için oran yüzde 100 bulunmuştur. Vardiyalı çalışmayı en az yapan sektör olan inşaat sektöründe bu oran yüzde 3,1 olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu sektörde vardiyalı çalışmanın az yapılmasının nedeni ise işgücünden gün içinde sadece belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Nevşehir ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Bilgi ve İletişim, Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Diğer Hizmet Faaliyetleri, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, İmalat, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

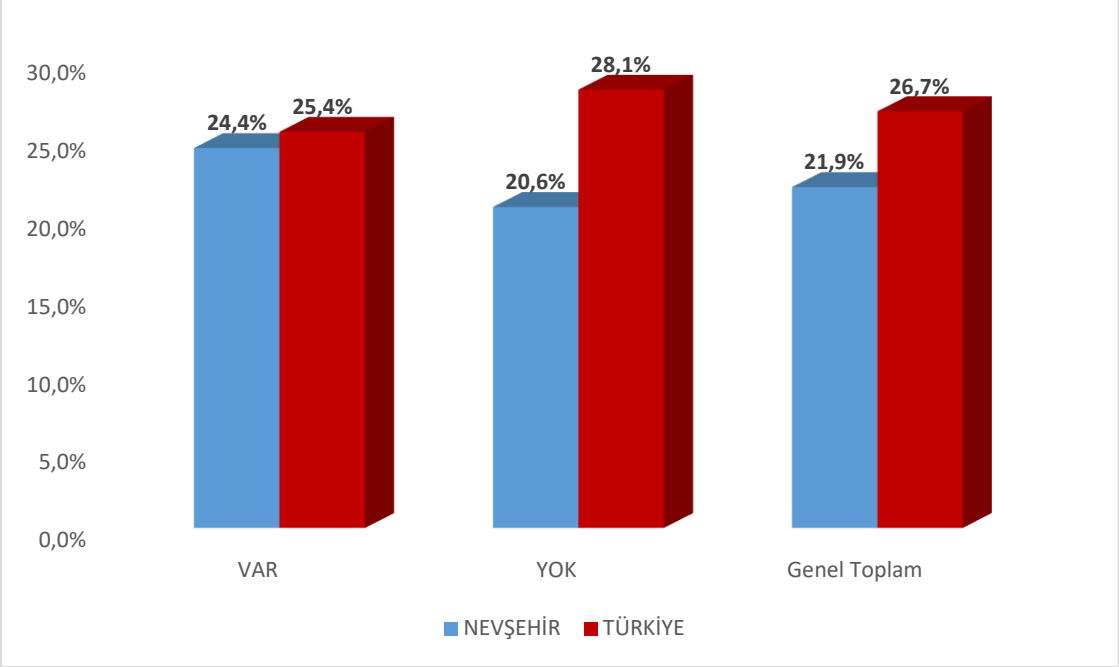

Kaynak: İPA 2018

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilime ters yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Nevşehir ilinde Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha fazladır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 24,4'ü kadın, yüzde 75,6'sı ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 20,6'ya düşmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 2,7 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Nevşehir ilinde ters yönde işlemektedir.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

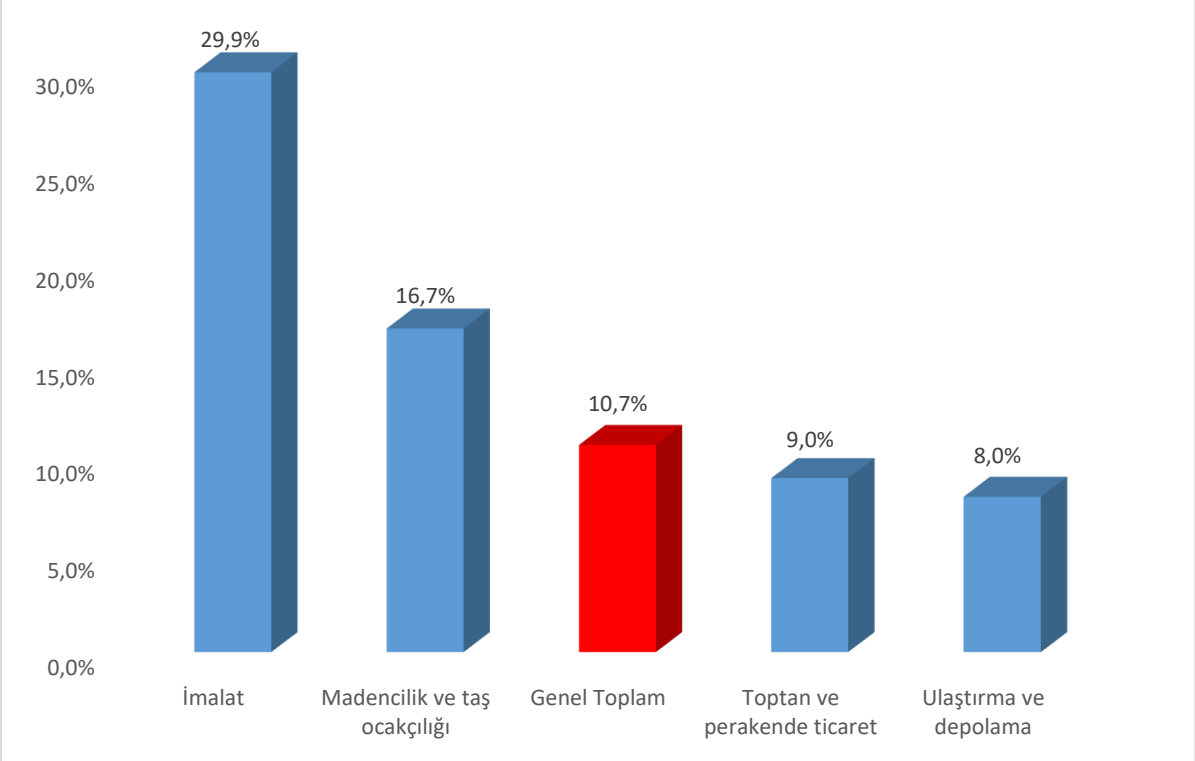

Kaynak: İPA 2018

Nevşehir ilinde 17 sektörden 4 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 29,9'u ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 16,7 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör ihracat yapma oranı anlamında Nevşehir ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Bu oranlar Türkiye ortalaması ile de benzerlik göstermektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 22,4'ü ihracat yapmakta ilk iki sektör olarak yüzde 53,2 ile İmalat ve yüzde 27,4 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İmalat sektörü ilin önemli bir payını oluştururken ihracat yapan işyerlerinde de yoğunluktadır. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu

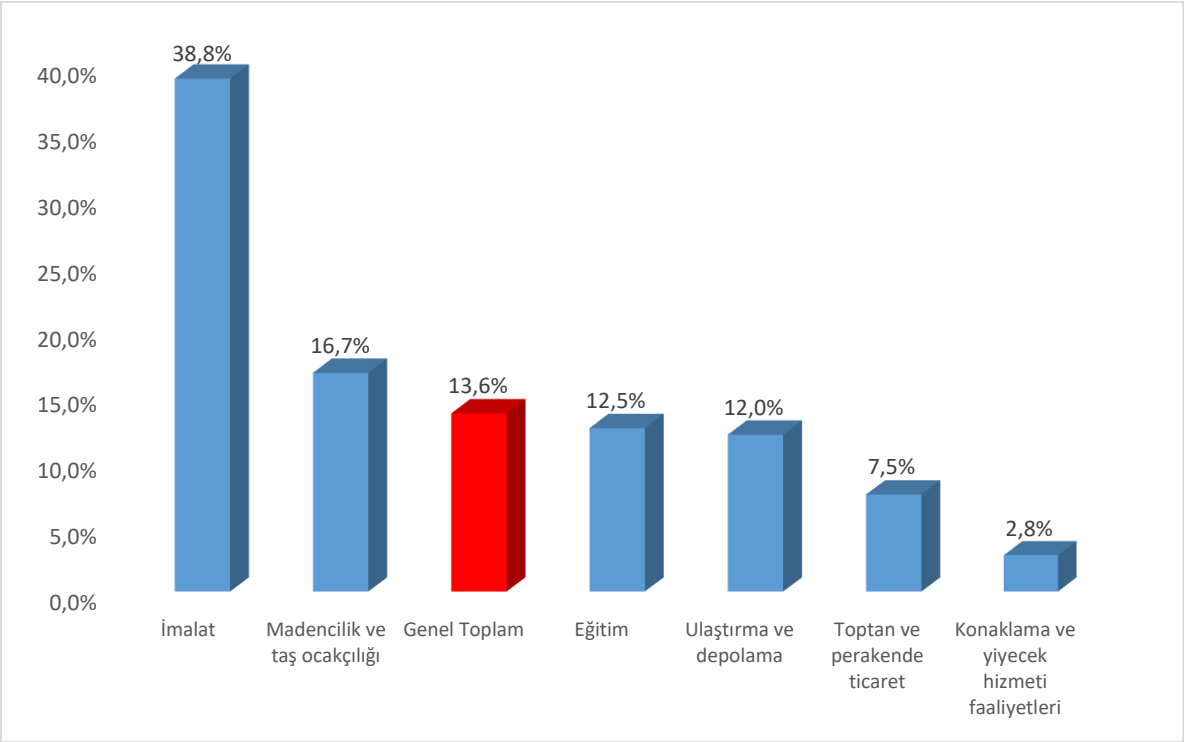

Kaynak: İPA 2018

Nevşehir ilinde 17 sektörden 6 sektörde bulunan işyerleri Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 13,6 olarak gerçekleşmiştir. İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 38,8'i Ar-Ge çalışması yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 16,7 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü bulunmaktadır. Bu 2 sektör Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı anlamında Nevşehir ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 14,5'i Ar-Ge çalışması yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 33,5 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 31,2 ile İmalat sektörleri ön plana çıkmaktadır. Nevşehir ilinde sektörlere göre işyeri sayısında Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü 3. sırada olmasına rağmen Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 2,8 ile son sırada yer almaktadır.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%)

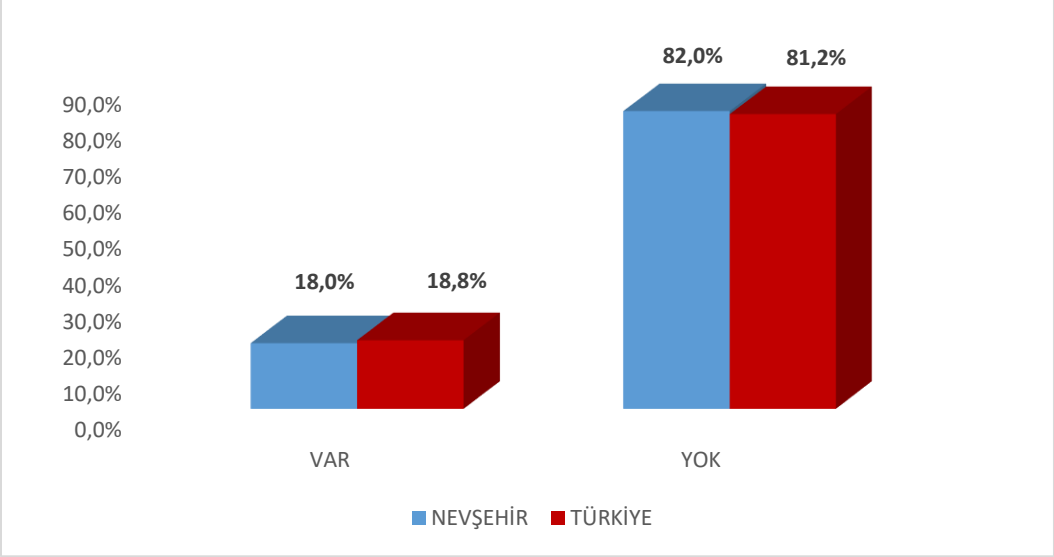

Kaynak: İPA 2018

Nevşehir ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin yüzde 18'i gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 18,8 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 13'te planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

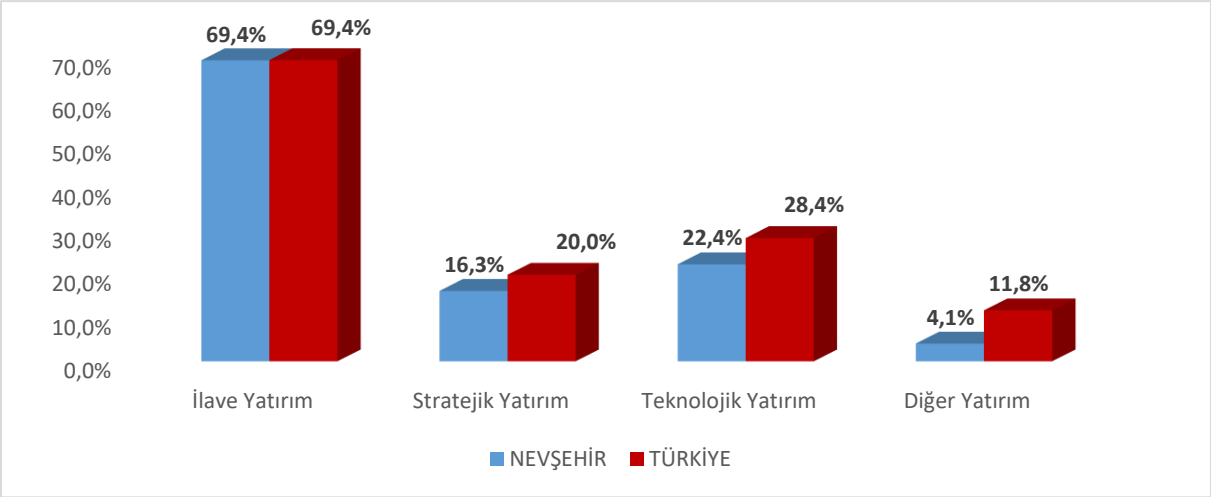

Kaynak: İPA 2018

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işyerleri yatırım türlerine göre incelendiğinde; Nevşehir ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işverenlerin yüzde 69,4'ü ilave yatırım, yüzde 16,3'ü stratejik yatırım ve yüzde 22,4'ü teknolojik yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 69,4'ü ilave yatırım, yüzde 28,4'ü teknolojik yatırım, yüzde 20'si stratejik yatırım ve yüzde 11,8'i diğer yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

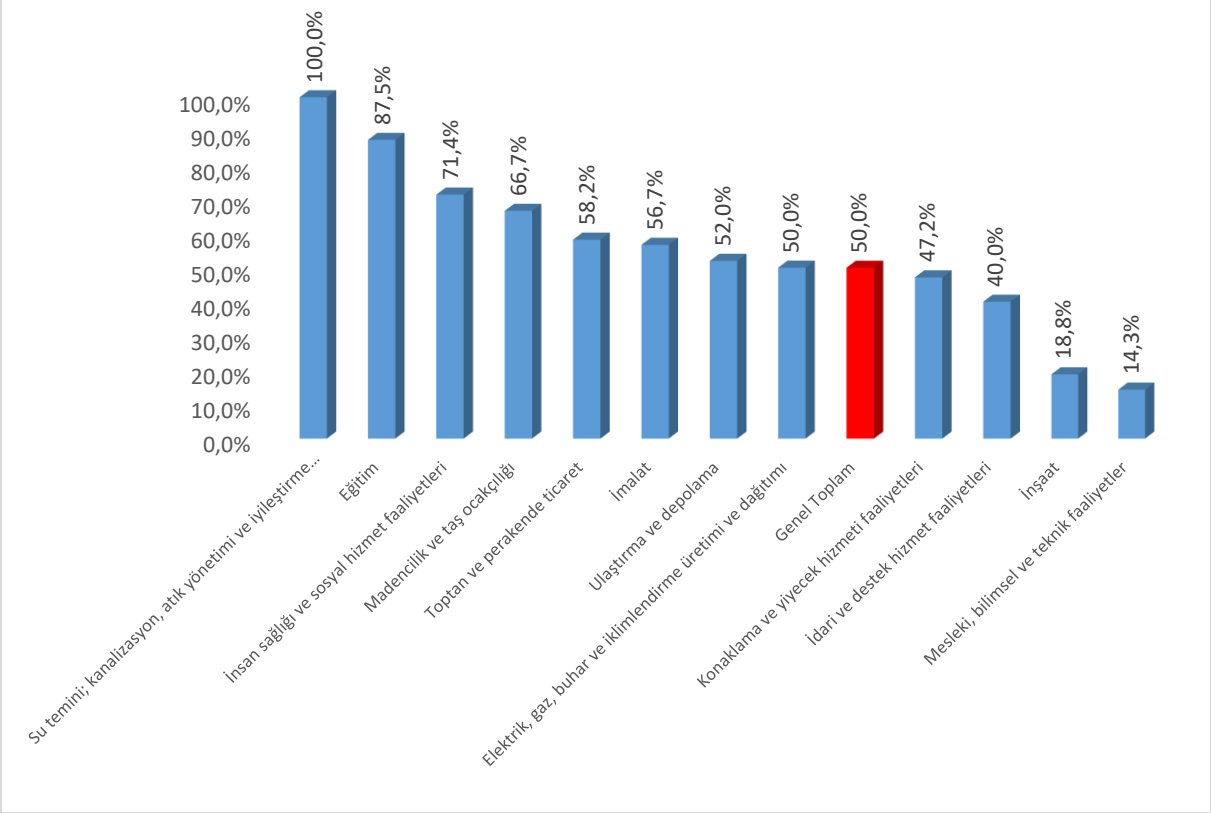

Kaynak: İPA 2018

Şekil 14'te İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Nevşehir ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 50'si İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 46,7 olarak gerçekleşerek, bu oran Nevşehir ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Nevşehir ilinde ilk 3 sıradaki Su Temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Eğitim ve İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörlerindeki işyerlerinin büyük oranda İŞKUR hizmetlerinden faydalandığı görülmektedir. Bu sektörlerde faydalanma oranının bu denli yüksek çıkmasının bir nedeni de araştırma kapsamında bu sektörde çok az işyeri ziyaret edilmiş olmasıdır. İlin en çok işyerine sahip olan 3 sektörü olan İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ve Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları il geneli olan yüzde 50'nin üzerinde seyretmiştir.

Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	0,0%	50,0%	75,0%	25,0%	0,0%	0,0%
İmalat	0,0%	49,9%	81,6%	21,1%	0,0%	0,0%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	0,0%	50,0%	50,0%	33,3%	0,0%	0,0%
Toptan ve Perakende Ticaret	2,6%	48,7%	66,7%	41,0%	0,0%	0,0%
Ulaştırma ve Depolama	0,0%	46,2%	53,8%	53,8%	0,0%	0,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	0,0%	41,1%	70,4%	53,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0,0%	100,0%	50,0%	75,0%	0,0%	0,0%
Eğitim	0,0%	100,0%	71,4%	71,4%	0,0%	14,3%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0,0%	80,0%	100,0%	80,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**0,7%**	**52,9%**	**70,6%**	**41,2%**	**0,0%**	**0,7%**

Kaynak: İPA 2018

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan işyerleri en çok yüzde 70,6 ile Eleman Talebi hizmeti almıştır. İşyerlerinin 52,9'u Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetinden yararlanırken yüzde 41,2'si İEP amacıyla İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.

Sektörlerin Nevşehir ilinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok oranda yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki Tablo 9'da yer almaktadır. Araştırma kapsamında ziyaret edilen ve en çok işyerine sahip olan İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörlerindeki işyerleri, en çok eleman talebi hizmetimizden yararlanmıştır.

Özellikle kısa çalışma ödeneği almak için araştırma kapsamındaki hiçbir işveren daha önce İŞKUR ile temasa geçtiğini bildirmemiştir.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu

Memnuniyet	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İşbaşı Eğitim Programları	Kısa Çalışma Ödeneği	Mesleki Eğitim Kursu
Kararsızım	0,0%	2,8%	6,3%	0,0%	-	0,0%
Memnun Değilim	0,0%	0,0%	1,0%	5,4%	-	0,0%
Memnunum	100,0%	97,2%	92,7%	94,6%	-	100,0%

Kaynak: İPA 2018

Nevşehir ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlananların memnuniyet oranları incelendiğinde; en fazla memnuniyet yüzde 100 ile Çalışanlara Yönelik Eğitim ve Mesleki Eğitim Kursu hizmeti olmuştur. Bu hizmeti memnuniyet düzeyinde yüzde 97,2 ile Danışmanlık ve Yönlendirme, yüzde 94,6 ile İşbaşı eğitim Programları hizmeti izlemektedir. Bu hizmetleri yüzde 92,7 ile Eleman Talebi hizmetleri izlemektedir.

Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

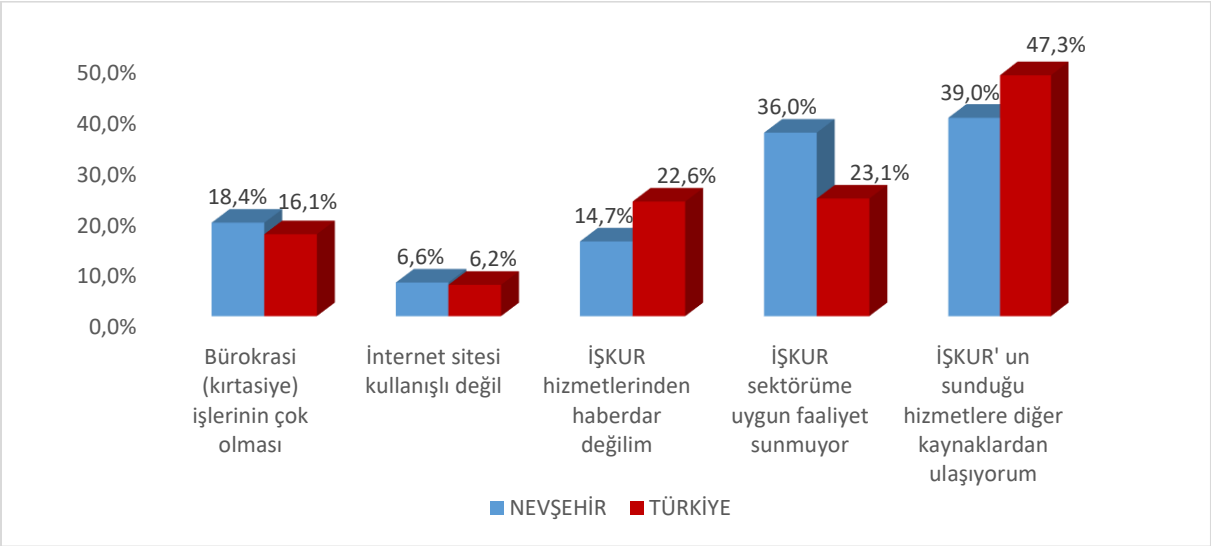

Kaynak: İPA 2018

Nevşehir ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 39 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, yüzde 36 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve yüzde 18,4 ile bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise Nevşehir ilinde olduğu gibi ilk sırada yüzde 25,2 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde Nevşehir ilinden farklı olarak üçüncü sırada yüzde 22,6 ile İŞKUR hizmetlerinden haberdar olunmaması gerekçe gösterilmiştir. İŞKUR hizmetlerinden haberdar olunmaması Türkiye geneline göre Nevşehirde daha düşük kalmıştır.

Mevcut İstihdam

Nevşehir ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Nevşehir ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 10 bin 969 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 8 bin 571 çalışan erkeklerden, 2 bin 398 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İmalat	388	2.916	3.304
Toptan ve Perakende Ticaret	687	1.527	2.214
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	427	1.007	1.434
Ulaştırma ve Depolama	54	1.149	1.203
Eğitim	303	354	657
İnşaat	95	505	600
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	328	207	536
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	13	395	408
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	56	187	244
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	4	211	215
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	8	65	73
Diğer Hizmet Faaliyetleri	25	26	51
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	3	14	17
Bilgi ve İletişim	4	7	12
Gayrimenkul Faaliyetleri	0	1	1
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	0	0	0
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	0	0	0
Genel Toplam	**2.398**	**8.571**	**10.969**

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre dağılımda ise; Nevşehir ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde istihdam edilmektedir. İmalat sektörünün Nevşehir ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Kadınların yüzde 16,2'si, Erkeklerin ise yüzde 34'ü İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. Toplam çalışan sayıları içinde ise İmalat sektöründe çalışma oranı yüzde 30,1 olarak gerçekleşmiştir.

Nevşehir ilinde 20+ çalışanı olan İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe kadın çalışan sayısı, erkek çalışan sayısından daha fazla olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde de Sağlık ve Eğitim sektörlerinde kadınlar erkeklerden daha fazla sayıda çalışmaktadır.

Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	425	2.338	2.763
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	616	1.914	2.529
Hizmet Ve Satış Elemanları	422	1.116	1.538
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	3	1.404	1.407
Profesyonel Meslek Mensupları	479	553	1.032
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	277	460	737
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	142	594	736
Yöneticiler	35	156	190
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	36	36
Genel Toplam	**2.398**	**8.571**	**10.969**

Kaynak: İPA 2018

Toplam çalışanların içerisinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar grubunda çalışanların oranı en yüksek rakama sahiptir. Toplam çalışanların yüzde 25,1'i, erkek çalışanların yüzde 27,2'si ve kadın çalışanların yüzde 17,7'si bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu yer almakta ve yüzde 23 oranında çalışanı barındırmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 14 oranı ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu yer almaktadır.

Nevşehir ilinde ilk iki sıradan farklı olarak erkeklerde üçüncü sırada çalışanların yüzde 16,3'ü Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek gurubunda yer almaktadır. Kadınlarda ise Türkiye genelinde en fazla çalışanın olduğu ilk üç meslek grubundan farklı olarak Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda kadınların yüzde 20'si çalışmaktadır.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grubu ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları olmuştur. Bunun nedeni Tarım sektörünün araştırma kapsamı dışında olmasıdır. Ayrıca toplam çalışan sayısında 4. Sırada yer alan Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda neredeyse çalışanların tamamı Erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Beden İşçisi (Genel)	Örgü Makinesi Operatörü (Bilgisayarlı)/Trikotaj	Beden İşçisi (Genel)
Şoför-Yük Taşıma	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Şoför-Yük Taşıma
Yer Operatörü	Temizlik Görevlisi	Yer Operatörü
Garson (Servis Elemanı)	Makineci (Dikiş)	Briket İmal İşçisi
Briket İmal İşçisi	Aşçı	Hat Çekici (Elektrik Enerjisi)
Örgü Makinesi Operatörü (Bilgisayarlı)/Trikotaj	Hemşire	Şoför (Yolcu Taşıma)
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Beden İşçisi (Genel)	Garson (Servis Elemanı)
Hat Çekici (Elektrik Enerjisi)	Garson (Servis Elemanı)	Beden İşçisi (İnşaat)
Şoför (Yolcu Taşıma)	Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	Satış Danışmanı / Uzmanı	Forklift Operatörü

Kaynak: İPA 2018

Tablo 13'te ise Nevşehir ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle en fazla çalışılan ilk 10 mesleğin sıralamaları değişse de erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında ilk 3 mesleğin aynı olması, toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklanmaktadır. Beden İşçisi (Genel) hem erkeklerde hem de toplamda en fazla çalışılan meslek olarak ortaya çıkmıştır. Kadınlarda ise Örgü Makinesi Operatörü / Trikotaj mesleği en fazla çalışılan meslektir. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler içerisinde hem erkeklerden hem de toplamdan farklı olarak Temizlik Görevlisi, Makineci (Dikiş), Aşçı, Hemşire, Satış Danışmanı meslekleri bulunmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
İmalat	119	3,5%	32,8%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	43	2,9%	19,4%
Toptan ve Perakende Ticaret	26	1,2%	17,9%
İnşaat	8	1,4%	9,4%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	4	1,9%	33,3%
Ulaştırma ve Depolama	2	0,2%	8,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	1	0,4%	10,0%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	1	5,9%	100,0%
Genel Toplam	**205**	**1,8%**	**18,4%**

Kaynak: İPA 2018

Nevşehir ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 52 işyerinde 205 açık iş tespit edilmiştir. Nevşehir ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 205 kişilik açık işin yüzde 58'ine tekabül eden 119 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ile Toptan ve Perakende Ticaret faaliyetleri sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 14'ten de görüleceği üzere Nevşehir ilinde açık iş oranı yüzde 1,8 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Nevşehir ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 98 kişilik dolu kadronun yanında 2 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu

anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 3,5 ile İmalat sektörü olarak tespit edilmiştir.

Nevşehir ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 18,4'ünde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Açık iş verme oranında, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörü yüzde 100 ile ön plana çıksada, sektörde Nevşehir ilinde 20+ çalışanı olan 1 işyeri bulunmaktadır. Bu nedenle Nevşehir ilinde hem işyeri sayısı hem de açık iş sayısı dikkate alındığında, açık iş verme oranında Madencilik ve Taş Ocakçılığı ile İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Bu 2 sektörde yer alan her 3 işyerinden 1'inde açık iş bulunmaktadır.

Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

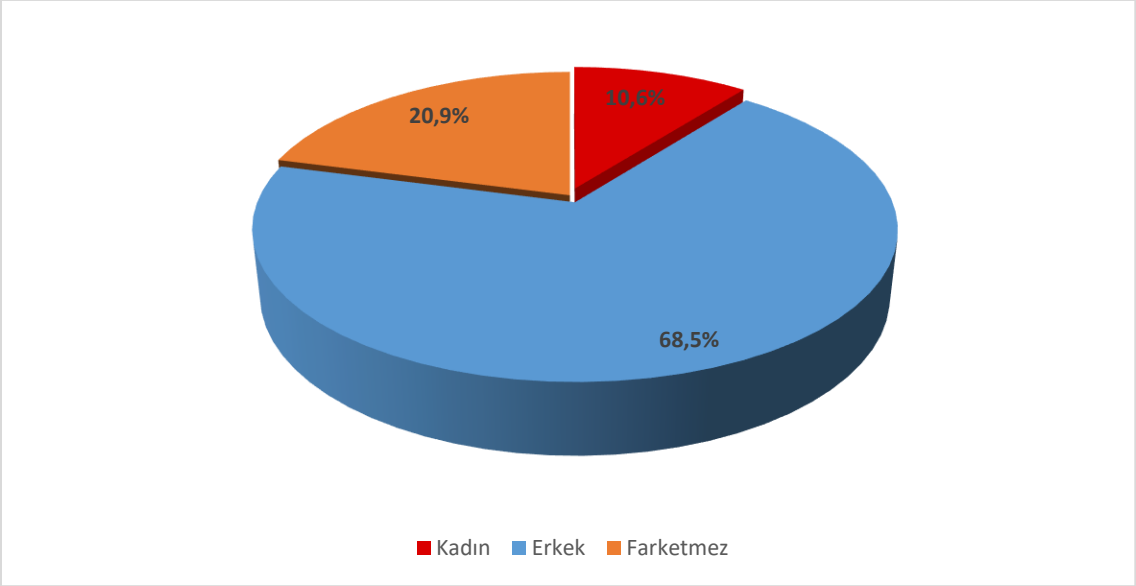

Kaynak: İPA 2018

Şekil 16'da Nevşehir ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Nevşehir ilinde açık işlerin yüzde 68,5'inde işverenler erkek işgücü talep etmekte iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 39,4 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,9 iken, Nevşehir ilinde yüzde 10,6 düzeyinde kalmıştır. Türkiye genelinde işverenlerin yaklaşık yarısı açık işlerinde herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Nevşehir ilinde açık işlerin yüzde 20,9'unda işverenler cinsiyet tercihinde bulunmamıştır.

Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

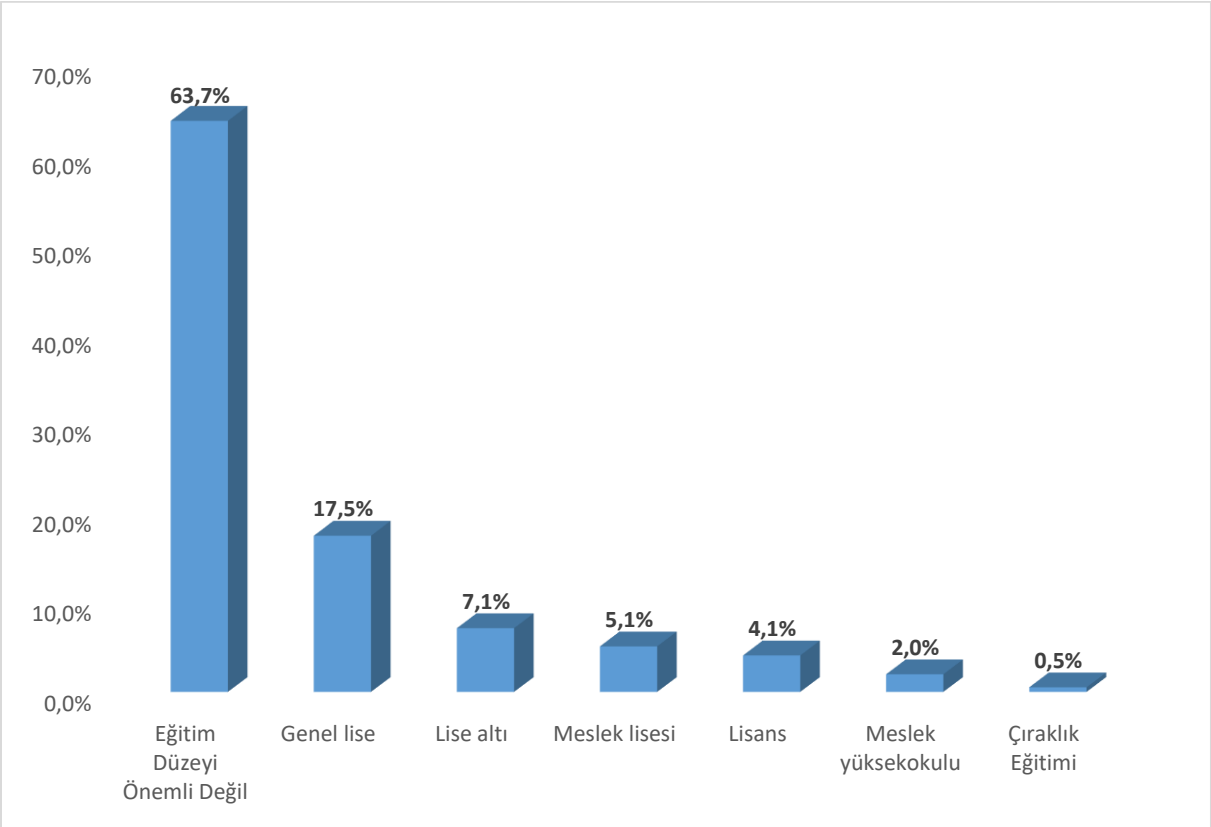

Kaynak: İPA 2018

Nevşehir ilindeki açık işlerin yüzde 63,7'sinde işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise yüzde 17,5 ile Genel Lise seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 0,5 ile Çıraklık Eğitimidir. Nevşehir işgücü piyasasında açık işlerde eğitim düzeyinin çok önemli olmadığı görülmektedir.

Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

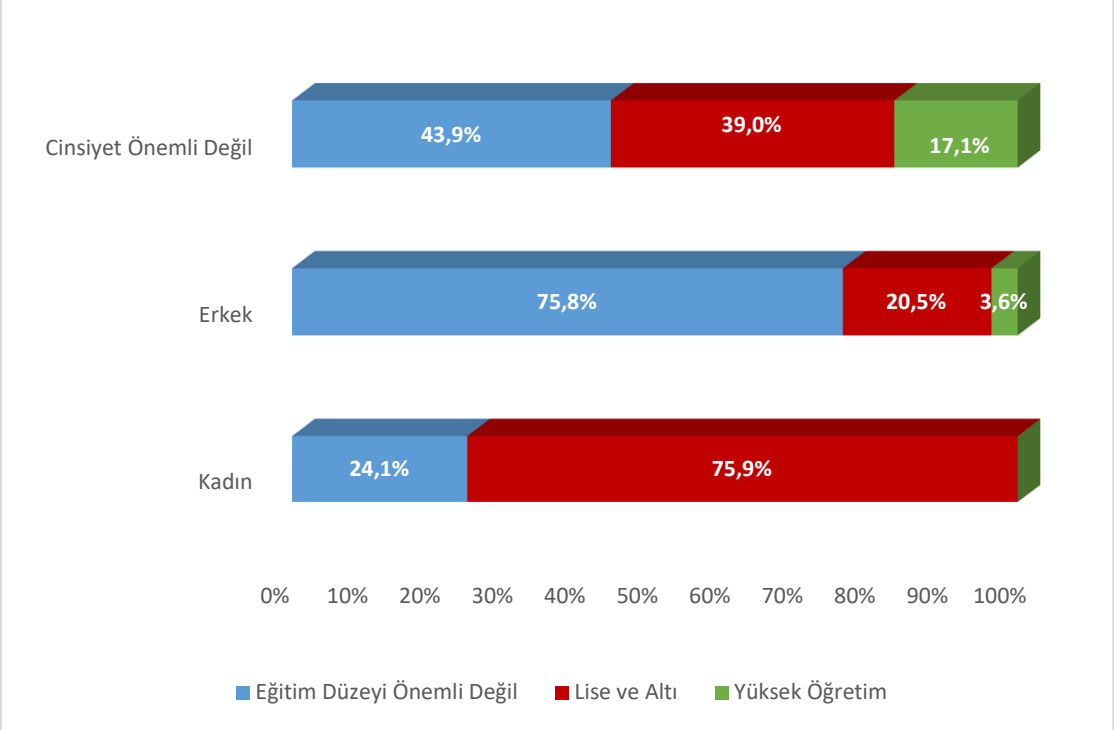

Kaynak: İPA 2018

Şekil 18'de açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 43,9 oranında eğitim düzeyi de önemli görülmemektedir. Yüzde 39 oranında lise ve altı seviyesinde ve yüzde 17,1 oranında ise yüksek öğretim seviyesinde işgücü tercih edilmektedir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 75,8 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 24,2 oranında eğitim düzeyi önemli görülmemektedir. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; kadınlarda erkeklere nazaran daha fazla oranda lise ve altı seviyesinde işgücü talep edilmiştir. Erkek talep edilen açık işlerde de eğitim düzeyinin önemli olmadığı tespit edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi

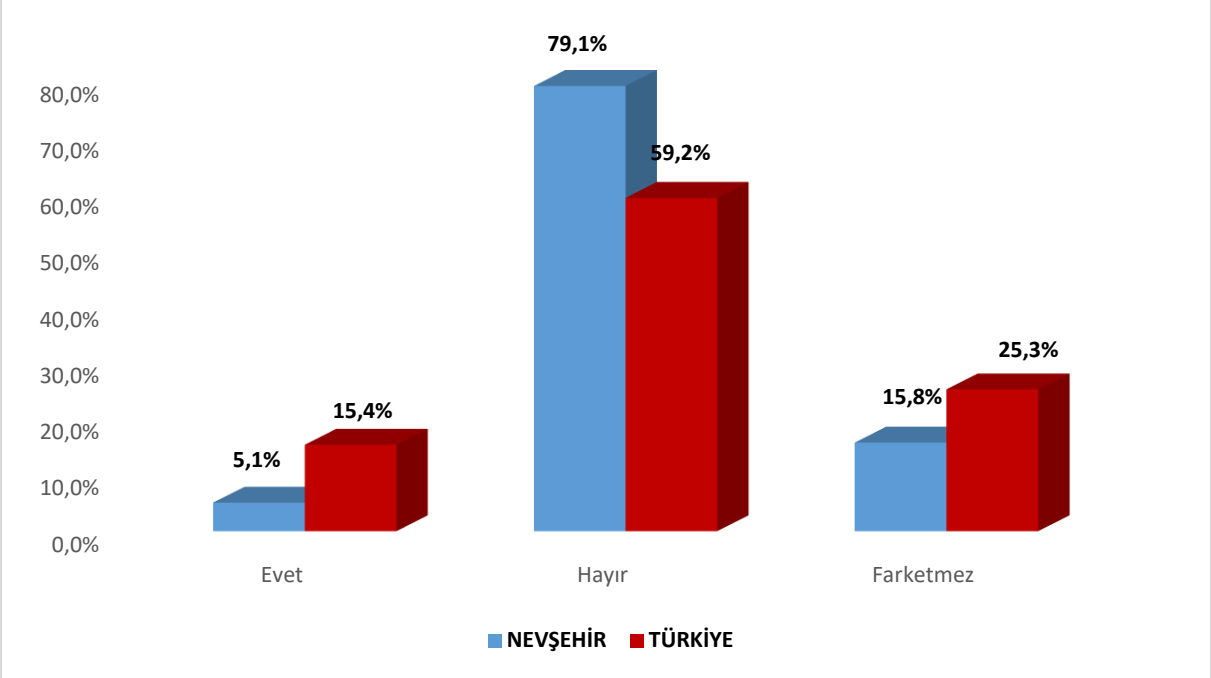

Kaynak: İPA 2018

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Nevşehir ilinde yüzde 5,1 oranında evet denilmiştir. Farketmez diyenlerin oranı yüzde 15,8'dir.

Türkiye genelinde ise yüzde 15,4 oranında evet, yüzde 25,3 oranında farketmez denmiştir. Yani her 5 açık iş için 2 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir. Nevşehir ili Türkiye geneline göre engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha düşük oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

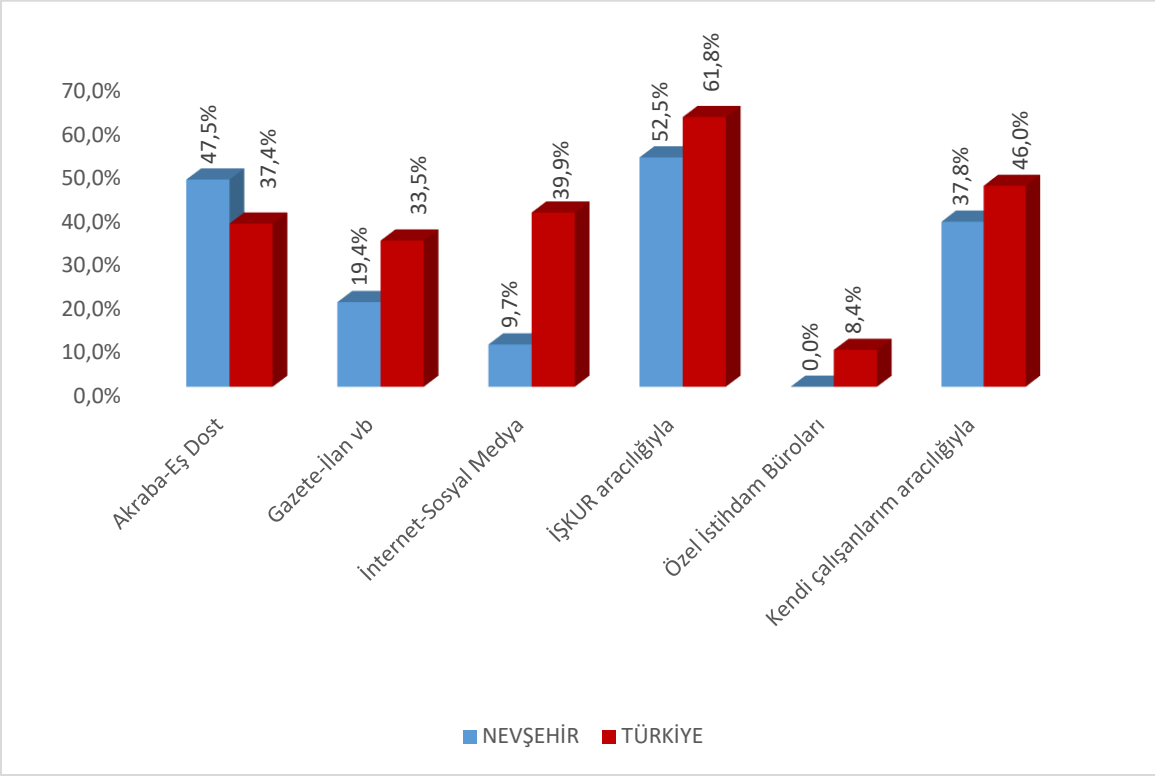

Kaynak: İPA 2018

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 20'de Nevşehir ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Nevşehir ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 52,5 gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 61,8 olarak gerçekleşmiştir. Nevşehir ilinde ikinci sırada yüzde 47,5 ile Akraba-Eş Dost Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Nevşehir ilinde Akraba-Eş Dost aracılığıyla arama kanalı Türkiye Geneline göre daha çok kullanılmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 37,8 ile Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalı olarak kullanılmıştır. Özel İstihdam Büroları arama kanalı Nevşehir ilinde kullanılmamaktadır.

Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	2	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	3	1	2	2
Takım Çalışması	2	3	6	3
Bilgisayar kullanımı	2	5	4	4
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	3	8	3	5
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	3	4	7	6
İletişim ve İfade Yeteneği	4	7	5	7
Satış ve Pazarlama Becerisi	3	6	-	8
Proje Tabanlı Çalışma	-	-	8	9
Yabancı Dil	-	-	-	-

Kaynak: İPA 2018

Nevşehir ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi hem kadınlarda hem cinsiyetin önemli olmadığı durumlarda hem de genel toplamda birinci sırada, erkeklerde ise ikinci sırada olduğu görülmektedir. Erkeklerde birinci sırada ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi bulunmaktadır. Satış ve Pazarlama becerisi herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde işverenler tarafından talep edilmemiştir.

Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	65	2,5%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	44	3,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	34	2,2%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	28	1,0%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	13	1,8%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	10	1,4%
Profesyonel Meslek Mensupları	10	1,0%
Genel Toplam	**205**	**1,8%**

Kaynak: İPA 2018

Nevşehir ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Nitelik Gerektirmeyen Meslekler olduğu tespit edilmiş olup, bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 31,7'dir. İkinci sırada ise Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu bulunmaktadır.

Nevşehir ili için tespit edilen yüzde 1,8'lik açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 3 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırasıyla Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Hizmet ve Satış Elemanları gelmektedir. Sadece bu 3 meslek grubu il geneli açık iş oranının üzerinde bir orana sahiptir.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	20,0%	0,0%	10,0%	50,0%	0,0%	40,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	40,2%	0,0%	6,2%	47,4%	0,0%	53,6%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	51,8%	0,0%	17,8%	44,9%	0,0%	44,9%
Profesyonel Meslek Mensupları	30,0%	30,0%	20,0%	50,0%	0,0%	0,0%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	38,1%	47,6%	0,0%	66,7%	0,0%	16,7%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	54,4%	0,0%	23,3%	45,6%	0,0%	23,3%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	74,1%	55,6%	0,0%	59,3%	0,0%	55,6%
Genel Toplam	**47,5%**	**19,4%**	**9,7%**	**52,5%**	**0,0%**	**37,8%**

Kaynak: İPA 2018

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar olmuştur. Profesyonel Meslek Mensupları, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek gruplarındaki açık işler büyük oranda İŞKUR aracılığıyla karşılanmaktadır.

Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları en fazla İnternet-Sosyal Medya arama kanalı ile aranmaktadır. Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar ile Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları büyük oranda Akraba-Eş Dost arama kanalı ile aranmaktadır.

Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Beden İşçisi (Genel)	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Briket İmal İşçisi	-	2	-	-	-	-	3	4	-	1
Garson (Servis Elemanı)	-	2	-	3	-	-	-	4	-	1
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	-	2	-	-	-	-	3	4	-	1
Makineci (Dikiş)	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-
Cnc Torna Tezgahı Operatörü	3	2	-	-	-	-	-	-	-	1
Pazarlamacı	1	4	-	4	-	3	5	2	-	6
İş Makineleri Operatörü	-	2	-	-	-	-	3	4	-	1
Mermer İşlemeci	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Aşçı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1

Kaynak: İPA 2018

Tablo 18'de Nevşehir ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Beden İşçisi (Genel) ve Makineci (Dikiş) mesleklerinde aranan becerilerdeki ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olarak ön plana çıkmaktadır.

Cnc Torna Tezgahı Operatörü ve Pazarlamacı mesleklerinde Bilgisayar Kullanımı, Garson ve Pazarlamacı mesleğinde İletişim ve İfade Yeteneği aranmaktadır. Tabloda görüleceği üzere Nevşehir ilinde en fazla açık işin bulunduğu ilk 10 meslekte, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ile Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe becerileri ağırlıklı olarak aranmıştır.

Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Beden İşçisi (Genel)	Makineci (Dikiş)	Beden İşçisi (Genel)
Mermer İşlemeci	Briket İmal İşçisi	Garson (Servis Elemanı)	Briket İmal İşçisi
Reyon Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)	Cnc Torna Tezgahı Operatörü	Garson (Servis Elemanı)
Sekreter	İş Makineleri Operatörü	Kasiyer	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi
Ön Muhasebeci	Aşçı	Pazarlamacı	Makineci (Dikiş)
Muhasebeci	Servis Komisi	Aşçı Yardımcısı	Cnc Torna Tezgahı Operatörü
-	Diğer Taş Kesme Ve Oyma İşçileri	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Pazarlamacı
-	Şoför-Yük Taşıma	Makine Mühendisi	İş Makineleri Operatörü
-	Dağıtım Elemanı (Gıda-İçecek)	Muhasebeci	Mermer İşlemeci
-	Cnc Torna Tezgahı Operatörü	Balon Pilotu	Aşçı

Kaynak: İPA 2018

Nevşehir ilinde en fazla açık iş olan ilk 3 meslek; Beden İşçisi (Genel), Briket İmal İşçisi, Garson (Servis Elemanı)'dır.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan üç meslek ise Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi, Mermer İşlemeci ve Reyon Görevlisidir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan üç meslek Beden İşçisi (Genel), Briket İmal İşçisi, Garson (Servis Elemanı), cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı), Cnc Torna Tezgahı Operatörü meslekleri ön plana çıkmaktadır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Nevşehir ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 32 bin 229 işyerinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Nevşehir ilinde ise 20+ istihdamlı 89 işyeri temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 31,2 ile Nevşehir ilinin eleman temininde ülke geneliyle benzer oranda eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir. Söz konusu bu oran Türkiye geneli için yüzde 31 olarak hesaplanmıştır.

Nevşehir ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, Eğitim, Gayrimenkul Faaliyetleri, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, Bilgi ve İletişim sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra en fazla sayıda eleman temininde güçlük çekilen sektörler İmalat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde olduğu görülmektedir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	143
Toptan ve Perakende Ticaret	113
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	49
Ulaştırma ve Depolama	35
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	23
İnşaat	18
Diğer Hizmet Faaliyetleri	5
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	2
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	1
Genel Toplam	**389**

Kaynak: İPA 2018

Nevşehir ilinde 389 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Nevşehir ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 36,7'si bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, Toptan ve Perakende Ticaret ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

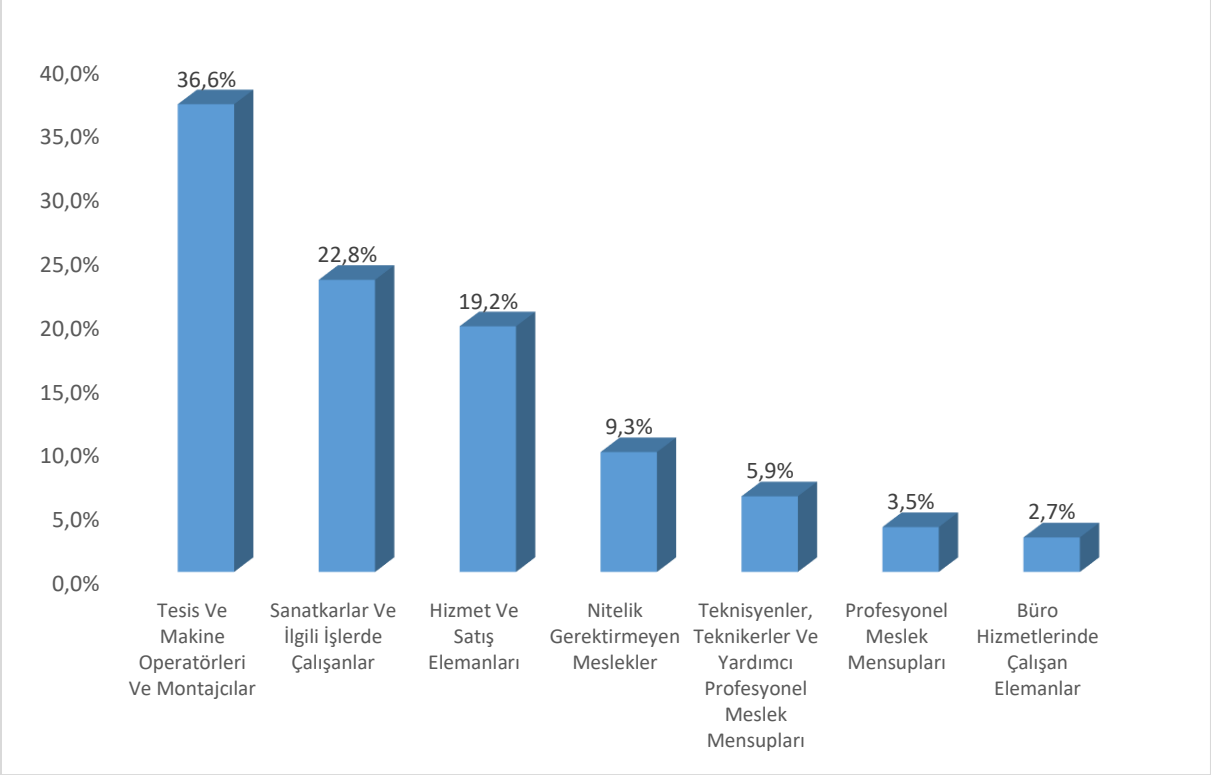

Kaynak: İPA 2018

Nevşehir ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 142 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 36,6'sı bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de 20+ istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranında birinci sırada, Nevşehir ilinde olduğu gibi Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu bulunmaktadır. Araştırma sonuçları göstermektedir ki Yöneticiler meslek grubu ülke genelinde, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ise Nevşehir ilinde eleman temininde en az güçlük çekilen meslek grubudur.

Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Briket İmal İşçisi	30
Tuğla İmal İşçisi	21
Madenci (Genel)	21
Makineci (Dikiş)	21
Satış Danışmanı / Uzmanı	20
Forklift Operatörü	17
Garson (Servis Elemanı)	17
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	12
Aşçı	11
Diğer Meslekler	220
Toplam	**389**

Kaynak: İPA 2018

Nevşehir ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 30 kişi ile Briket İmal İşçisi mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından 21'er kişi ile Tuğla İmal İşçisi, Madenci (Genel) ve Makineci (Dikiş) meslekleri gelmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Satış Danışmanı, Garson (Servis Elemanı) ve tekstil sektörüne yönelik meslekler yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. Nevşehir ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Briket İmal İşçisi, Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı) ve Aşçı meslekleri ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörününde aynı zamanda açık işi en çok olan meslek ve sektör olarak ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

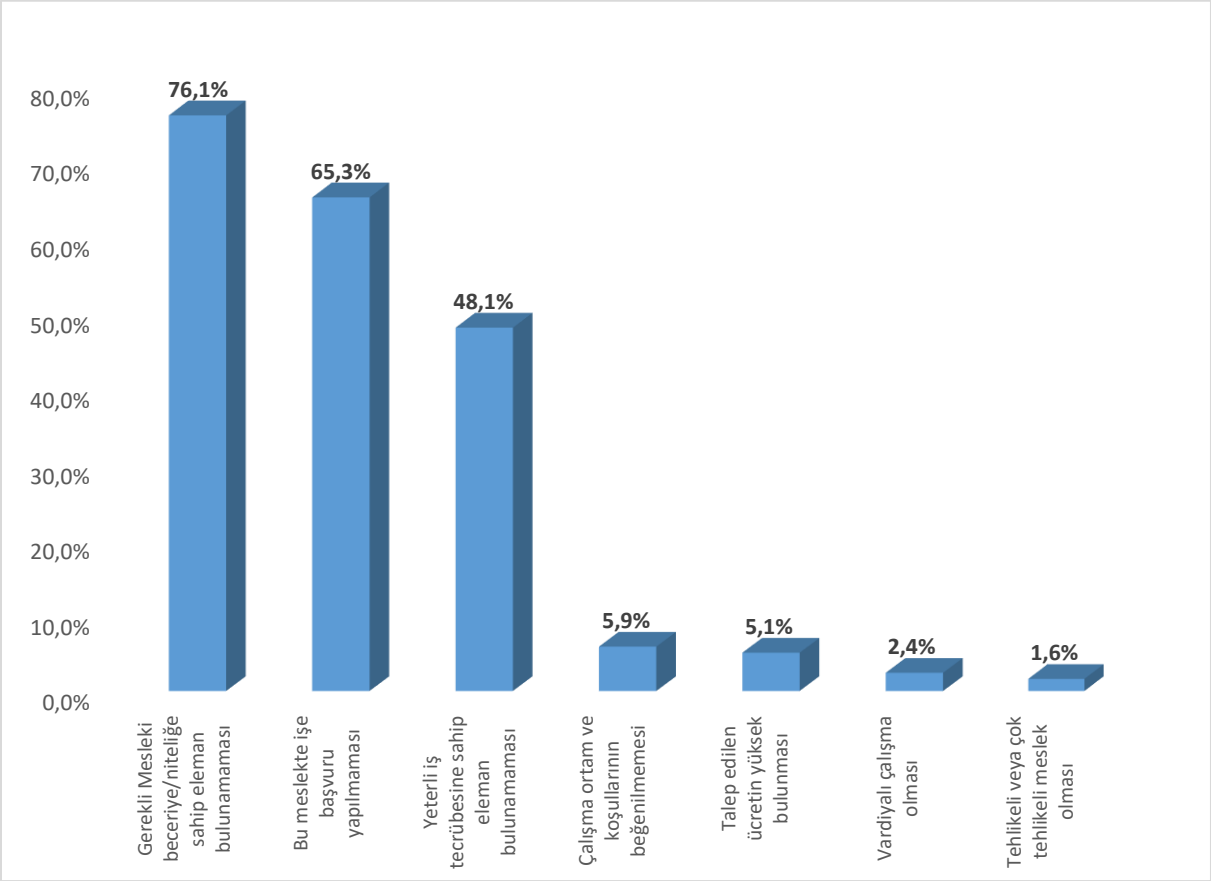

Kaynak: İPA 2018

Nevşehir ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Bu durum Türkiye geneli 20+ istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımı ile benzerlik göstermektedir.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği hatta birçoğunun bire bir aynı olduğu görülmektedir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe sahip eleman bulunamaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan yeterli iş tecrübesine sahip bireyler sağlandığında il genelinde talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek bulunması	Vardiyalı çalışma olması	Tehlikeli veya çok tehlikeli meslek olması
Briket İmal İşçisi	72,4%	82,8%	72,4%	27,6%	10,3%	10,3%	10,3%
Tuğla İmal İşçisi	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Madenci (Genel)	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Makineci (Dikiş)	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Satış Danışmanı / Uzmanı	0,0%	100,0%	26,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Forklift Operatörü	56,3%	100,0%	75,0%	0,0%	18,8%	18,8%	18,8%
Garson (Servis Elemanı)	74,7%	100,0%	44,4%	0,0%	0,0%	12,7%	0,0%
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	54,5%	72,7%	27,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Aşçı	53,6%	100,0%	37,1%	0,0%	18,6%	9,3%	0,0%
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2018

Nevşehir ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, ilk 10 meslekten 8 tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması olduğu görülmektedir. Talep Edilen Ücretin Yüksek Bulunması sebebiyle eleman temininde güçlük çekilme en yüksek oranda Forklift Operatörü mesleğinde gerçekleşmiştir. Madenci (Genel) mesleğinde eleman bulunamama nedeni sadece Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmamasıdır.

Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler

MESLEKLER
Briket İmal İşçisi
Garson (Servis Elemanı)
Aşçı
Pazarlamacı
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi
Beden İşçisi (Genel)
Tır-Çekici Şoförü
Balon Pilotu
Ön Muhasebeci
Muhasebeci

Kaynak: İPA 2018

Nevşehir ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz sayesinde açık iş, TGÇM ve çalışan sayısı birlikte analiz edilerek Nevşehir ilinde işverenler tarafından en fazla talep edilen meslekler ortaya çıkartılmıştır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Nevşehir ilinde 2018 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2019 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Nevşehir ilinde işverenlerin yüzde 18,4'ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde hem Nevşehir'de her 10 işyerinden 2'si istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte

yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Nevşehir ilinde ise ülke geneline göre daha olumlu bir oran olarak yüzde 1,8 olarak öngörülmüştür.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
İmalat	34,4%	1,5%	22,3%	41,8%
Toptan ve Perakende Ticaret	17,9%	1,5%	23,9%	56,7%
Ulaştırma ve Depolama	16,0%	0,0%	32,0%	52,0%
İnşaat	9,4%	6,3%	9,4%	75,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	8,4%	0,0%	44,5%	47,2%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	14,3%	0,0%	14,3%	71,4%
Eğitim	12,5%	0,0%	50,0%	37,5%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	14,3%	0,0%	42,9%	42,9%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	50,0%	0,0%	0,0%	50,0%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	16,7%	0,0%	33,3%	50,0%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0,0%	10,0%	20,0%	70,0%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Gayrimenkul Faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Bilgi ve İletişim	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**18,4%**	**1,8%**	**26,1%**	**53,7%**

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, Ulaştırma ve Depolama sektörlerinde olduğu görülmektedir. En fazla azalış bekleyen sektörler ise İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ile İnşaat olarak gerçekleşmiştir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründeki işyerleri gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedir.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise Bilgi ve İletişim sektöründe bulunan tüm işyerleri gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Diğer Hizmet Faaliyetleri	26	51,0%
Ulaştırma ve Depolama	98	8,2%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	14	6,3%
İmalat	192	5,8%
Toptan ve Perakende Ticaret	56	2,6%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	9	2,3%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	22	1,5%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	4	0,8%
Eğitim	2	0,3%
İnşaat	-7	-1,2%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	-26	-10,7%
Genel Toplam	**391**	**3,6%**

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 4,5 artacağı beklenmekte olup Nevşehir'de ise bu oran, yüzde 3,6 olup ülke genelinin altında gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi bin 192 kişilik artış ile İmalat sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 51 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründe beklenmektedir. Ancak beklenen değişim 26 kişilik artıştır. Bu da sektörün Nevşehir ilinde çalışan sayısı az olmasından kaynaklanmaktadır.

Net İstihdam azalışı beklenen sektörler ise İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve İnşaat sektörleridir. İnşaat sektörü Nevşehir ilinde en çok çalışanı barındıran altıncı, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörü ise dokuzuncu sıradadır. Söz konusu sektörlerde beklenen net istihdam azalışı sayısı Nevşehir ili işgücü piyasasında talep noktasında çok büyük bir önem arz etmemektedir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	152	6,0%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	75	5,4%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	33	4,5%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	81	2,9%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	14	1,9%
Profesyonel Meslek Mensupları	17	1,6%
Hizmet Ve Satış Elemanları	20	1,3%
Genel Toplam	**391**	**3,6%**

Kaynak: İPA 2018

Tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla net istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 152 kişilik artış ile Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdir. En az artış beklenen meslek grubu ise 14 kişilik artış ile Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensuplarıdır.

Çalışan sayısında ilk sırada yer alan Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu net istihdam değişim oranında da yüzde 2,9'luk bir oran ile dördüncü sırada yer almaktadır. Çalışan sayısının da fazla olduğu göz önünde bulundurulursa bu meslek grubunda önemli ölçüde bir artış yaşanması beklenmektedir. Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerin net istihdam değişim oranı yüzde 6 ile ilk sırada yer aldığı ve çalışan sayısında ikinci sırada olduğu için en fazla net istihdam değişimi beklenen ikinci meslek grubu olarak ön plana çıkmaktadır. Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubu içinde durum benzerdir.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Beden İşçisi (Genel)	Tuğla İmal İşçisi
Briket İmal İşçisi	Sıvacı
Ambar/Depo Görevlisi	İnşaat Boyacısı/Boyacı
Şoför (Yolcu Taşıma)	Alçı Dekorasyoncu (Kartonpiyer)
Şoför-Yük Taşıma	Sıhhi Tesisatçı
Tır-Çekici Şoförü	Şantiye Şefi-İnşaat
Forklift Operatörü	Kapalı Depo Görevlisi
İnşaat İşçisi	Satış Danışmanı / Uzmanı
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	
Tarla Ürünü Çiftlik İşçisi	

Kaynak: İPA 2018

Nevşehir ilinde gelecek dönem, en fazla net istihdam artışı olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Beden İşçisi (Genel), Briket İmal İşçisi, Ambar/Depo Görevlisi olup, Tuğla İmal İşçisi, Sıvacı, İnşaat Boyacısı/Boyacı meslekleri ise en fazla istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Beden İşçisi (Genel) ve Şoför-Yük Taşıma mesleği istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Nevşehir ili için bu meslek son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Tuğla İmal İşçisi mesleği istihdam azalış beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır.

Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı

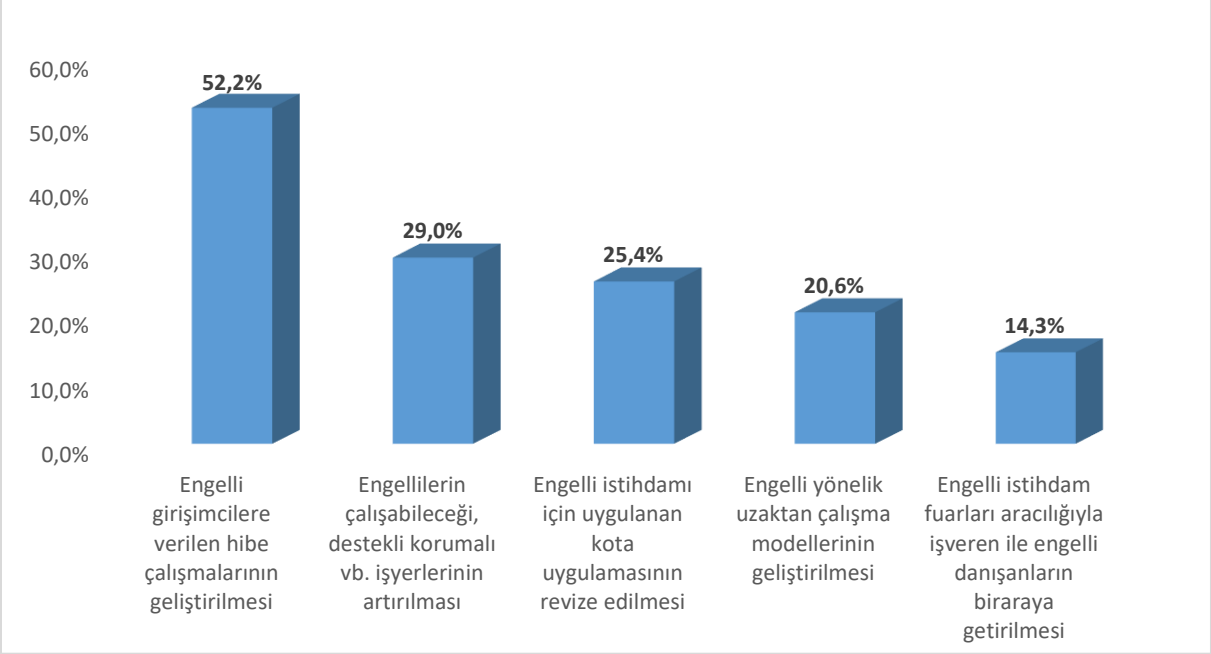

Kaynak: İPA 2018

Nevşehir ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin engelli istihdamının arttırılması için önerileri incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 52,2'si engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini, yüzde 29'u engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını ve yüzde 25,4'ü ise engelli istihdamı için uygulanan kota uygulamasının revize edilmesini önermektedir.

Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 67,9'u engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını, yüzde 56,2'si engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini ve yüzde 42,7'si engelli yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir. Türkiye genelinde işverenlerin ilk iki önerisi, sıralamaları farklı olsa da Nevşehir ili ile aynı gerçekleşmiştir.

Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

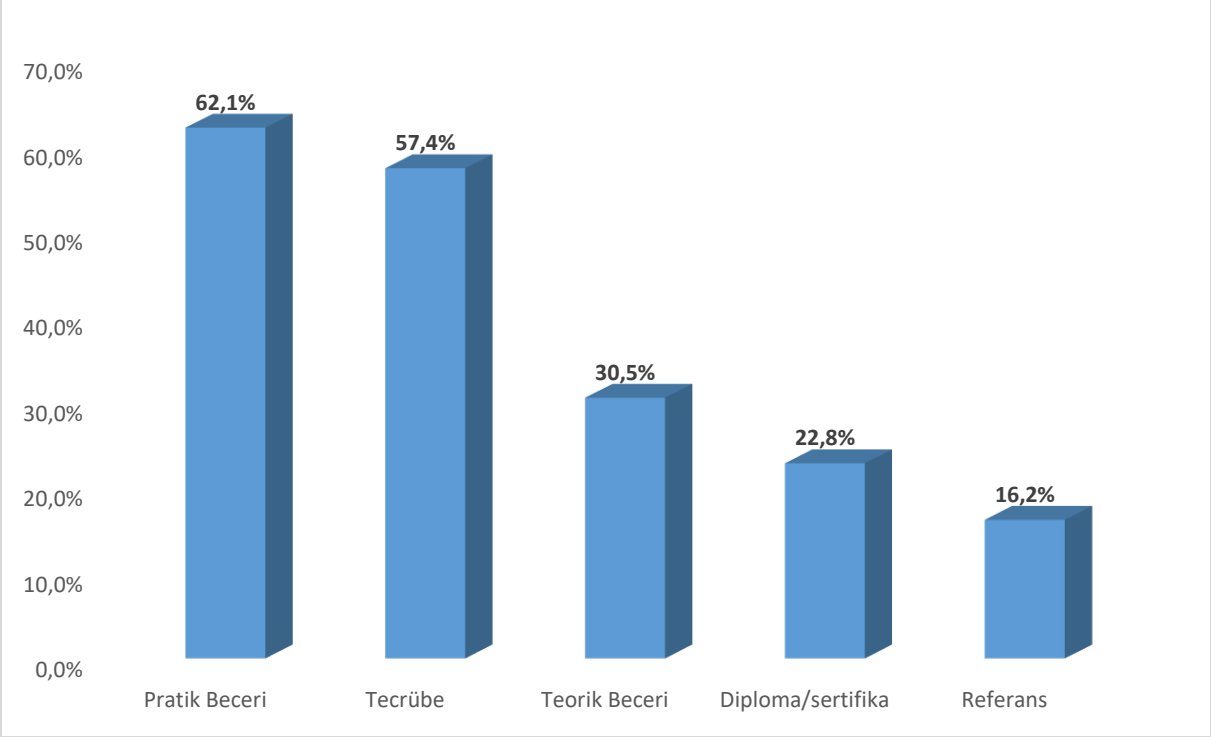

Kaynak: İPA 2018

Nevşehir ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 62,1'i Pratik Beceri, yüzde 57,4'ü Tecrübe ve yüzde 30,5'i Teorik Beceri aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Nevşehir ilinde olduğu gibi yüzde 74,5 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 44,6 ile Tecrübe ve yüzde 32,6 ile Diploma / Sertifika kriterleri izlemektedir. Pratik Beceri ve Tecrübe kriterleri hem Nevşehir ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterler olarak ön plana çıkmaktadır.

Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı

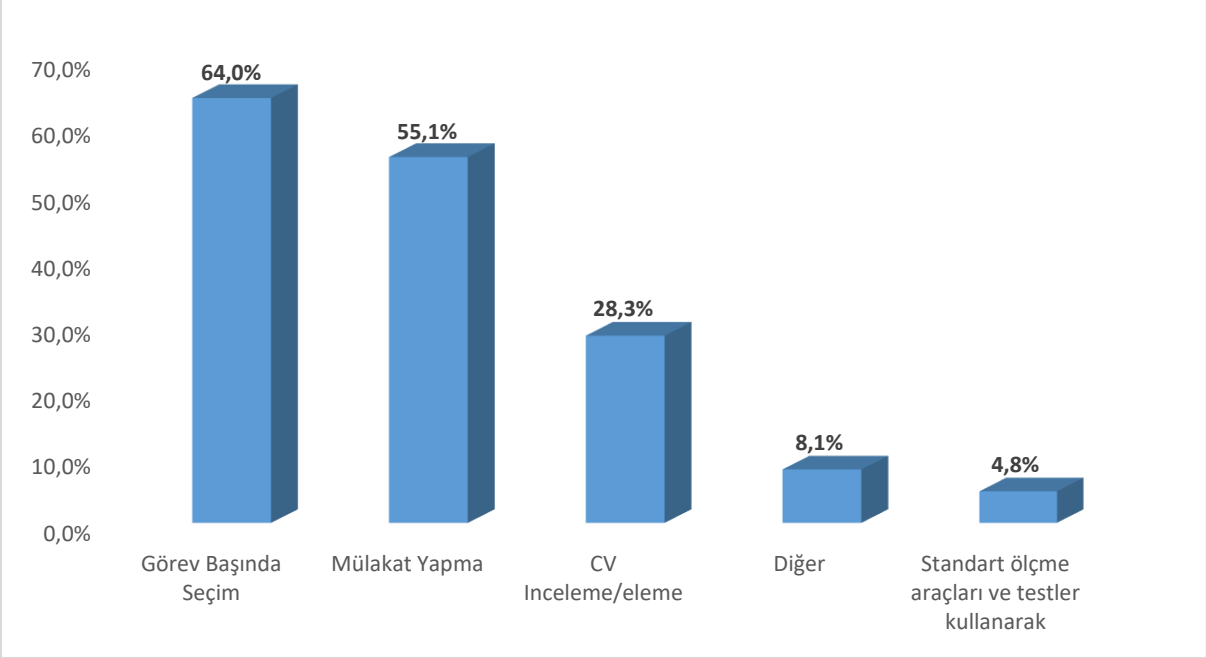

Kaynak: İPA 2018

Nevşehir ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin personel seçerken hangi değerlendirme yöntemini kullandıkları incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 64'ü Görev Başında Seçim, yüzde 55,1'i Mülakat Yapma ve yüzde 28,3'ü CV İnceleme/Eleme ile personel seçmektedir.

Türkiye genelinde ise yüzde 71,7 ile Mülakat Yapma, yüzde 57,4 ile CV İnceleme/Eleme ve yüzde 36,8 ile Görev Başında Seçim kriterleri izlemektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Nevşehir ilinde işverenlerin ilk üç değerlendirme yöntemi aynı sıralamada gerçekleşmiştir.

SONUÇ

Nevşehir İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2018 yılında Nevşehir'de gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işyerlerinden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

Nevşehir ilinde 2013 yılında işsizlik oranı yüzde 6 olduğunu görmekteyiz. 2017 yılı TÜİK verilerine göre TR71(Kırıkkale,Aksaray,Niğde,Nevşehir,Kırşehir) bölgesinde işsizlik oranı ise yüzde 11,4 olarak gerçekleşmiştir. Nevşehir ilinde İŞKUR'da kayıdı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıfsız olduğu görülmektedir. Nevşehir'de mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiyeli eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve temininde güçlük çektiği mesleklerinde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Piyasa araştırması sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Talep araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 78,1'i erkeklerden, sadece yüzde 21,9'u kadınlardan oluşmaktadır. Kadın çalışanların ağırlıklı çalıştıkları sektörler Diğer Hizmet Faaliyetleri, Toptan ve Perakende Ticaret, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ve Eğitim gibi daha çok belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işyerleridir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Nevşehir'de ancak belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların işgücü piyasasına girme şansının olduğunu göstermektedir.

Hedef istihdamın artırılması ise, istatistikler kadın istihdamını artırmadan bu hedefe ulaşmanın mümkün olmadığını göstermektedir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların da istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Nevşehir'de İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin

istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2017 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 390 kurs ve program düzenlenmiş olup bu kurslardan bin 581 kişi faydalanmıştır. İEP ve Girişimcilik Programı sayılarında 2010 yılına göre önemli ölçüde artış meydana gelmiştir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte aracı rol alması amaçlanmaktadır. Bir yıllık süre içerisindeki rakamlar incelendiğinde bu programlara ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Talep boyutu itibariyle, araştırma sonuçlarına göre Nevşehir ilinde 20+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif sektörler İmalat, Toptan ve perakende ticaret, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Ulaştırma ve depolama sektörleridir. Yapılan araştırma sonucunda en fazla açık iş sayısının İmalat sektöründe olduğu görülmektedir.

Nevşehir ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 52 işyerinde 205 açık iş tespit edilmiştir. Nevşehir ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 205 kişilik açık işin yüzde 58'ine tekabül eden 119 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Madencilik ve Taş Ocakçılığı ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörleridir.

Nevşehir ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 18,4'ünde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Açık işi olan işyeri oranında, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörü yüzde 100 ile ön plana çıksada, sektörde Nevşehir ilinde 20+ istihdamlı 1 işyeri bulunmaktadır. Bu nedenle Nevşehir ilinde hem işyeri sayısı hem de açık iş sayısı dikkate alındığında, açık iş verme oranında İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. İmalat sektöründe yer alan her 3 işyerinden 1'inde açık iş bulunmaktadır.

Nevşehir ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde en fazla Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 31,7'dir.

Açık işi olan işyerlerinin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "eğitim düzeyi önemli değil" cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok meslekte yeterli bilgiye sahip olmaları ve meslekte fiziki ve bedensel yeterlilik istemeleri etkendir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunmama nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması, Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedenlerinden kaynaklandığını belirtmişlerdir. Briket İmal İşçisi, Tuğla İmal İşçisi, Makineci (Dikiş), Satış Danışmanı / Uzmanı, Forklift Operatörü, Garson (Servis Elemanı), Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı, Aşçı mesleklerinde Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması nedeni öncelikli olmuştur.

Nevşehir ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi uygulanarak elde edilen sonuçlardan, en fazla talep edilen meslekler Briket İmal İşçisi, Garson (Servis Elemanı), Aşçı, Pazarlamacı, Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi, Beden İşçisi (Genel), Tır-Çekici Şoförü, Balon Pilotu, Ön Muhasebeci, Muhasebeci olarak ortaya çıkmıştır.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2019 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Nevşehir ilinde işverenlerin yüzde 18,4'ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde hem Nevşehir'de her 10 işyerinden 2'si istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Nevşehir ilinde ise ülke geneline göre daha olumlu bir oran olarak yüzde 1,8 olarak öngörülmüştür.

Sonuç olarak; gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü arzının niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için oldukça önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu minvalde işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek

dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup rapor bu ihtiyaçların karşılanması için hazırlanmıştır.

EK-1 : İPA 2018 İŞYERİ BİLGİ FORMU

İŞKUR

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2018 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş-yerlerine 3.564 TL (üçbinbeşyüzaltmışdört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Ornek No	:……………………..................……..………………….………............................
Işyerinin Yasal Unvanı	:………………….................………………….....………………………………………..

İŞYERİ ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :……..
MAHALLE: ……
CADDE/SOKAK :……..……
İÇ/DIŞ KAPI NO :……..
TELEFON/E-POSTA :……...…..

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : …….. Unvanı :……
Tarih : …… Telefonu : ……
E-Posta :…… İmza/Kaşe: ……

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

……..

2) İşyeri İle İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
2.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
2.2.İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?*		
2.3.İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
2.4. İşyerinizde Part-time çalışması yapılıyor mu?		

3) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 4'e geçiniz, Hayır ise, soru 5'e geçiniz.)

Evet ( ) Hayır ( )

4) Yatırımla İlgili Bilgiler

4.1 Yatırımın Türü:
İlave yatırım ( ) Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs… alımı veya kiralanması
Teknolojik Yatırım ( ) Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( ) İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-Ge, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( )

4.2.Yatırımın İli :.....
4.3.Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) ……. (artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)
4.4. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) …… (azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

5) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

6) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

Evet ( ) 6.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 7.Soruya geçiniz.

6.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemli değil	Açık İşte Engelli Çalıştırmak İster misiniz? 1. Evet 2. Hayır 3. Fark etmez	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki / teknik bilgi ve tecrübe			İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? ** 1. Akraba - Eş Dost 2. Gazete - İlan, vb. 3. İnternet - Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla 6. Özel İstihdam Büroları		
					1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2019 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	7.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	8.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	8. soruya geçiniz.

7.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

8) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	8.1'e geçiniz.
	Hayır →	9. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok →	9. soruya geçiniz.

8.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

9) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

9.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. → 10.Soruya Geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması 2. Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi 5. Talep edilen ücretin yüksek olması 6. Vardiyalı çalışma olması 7. Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması						
		1	2	3	4	5	6	7

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

10) İşyerinizde engelli çalıştırdığınız takdirde devlet tarafından teşvikler ile destekleneceğinizi biliyor musunuz?

Evet ( ) Hayır ( )

11) Size göre engelli istihdamını arttırmak için neler yapılabilir?
(en önemli üç seçeneği belirtiniz)

Engellilerin çalışabileceği destekli, korumalı vb. işyerlerinin artırılması ( )

Engelli istihdamı için uygulanan kota uygulamasının revize edilmesi ( )

Engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesi ( )

Engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesi ( )

Engelli istihdam fuarları aracılığıyla işveren ile engelli danışanların bir araya getirilmesi ( )

12) Genç (15-24 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik beceri ( )
Teorik beceri ( )
Diploma/sertifika ( )
Tecrübe ( )
Referans ( )

13) İşyerinizde MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldırdığınız personel için **sınav ücretlerinin karşılanması** hususunda uygulanan teşvik veya hibeden yararlandınız mı?

Evet ( ) Hayır ( ) Fikrim Yok ( )

14) İşyerinizde mevcut personel için MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldırdığınızda veya MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi olan personel istihdam ettiğinizde 4447 Sayılı Kanunun **Geçici 10. maddesi kapsamında işveren sigorta pirimi desteğinden** yararlandınız mı?

Evet ( ) Hayır ( ) Fikrim Yok ( )

15) Personel seçiminde hangi değerlendirme yöntemini kullanıyorsunuz? (Birden fazla seçilebilir)

CV inceleme/eleme ( )
Mülakat yapma ( )
Görev başında seçim ( )
Standart ölçme araçları veya testler kullanarak ( )
Diğer ( )

16) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?.

Evet ( ) (17. Soruya geçebilirsiniz) Hayır ( ) (18. Soruya geçebilirsiniz.)

17) Faydalandığınız hizmetlerin memnuniyet düzeyinizi belirtiniz.
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

	Memnunum	Kararsızım	Memnun Değilim
Eleman Talebi			
İşbaşı Eğitim Programları			
Çalışanların Mesleki Eğitimi			
Mesleki Eğitim Kursu			
Kısa Çalışma Ödeneği			
Danışmanlık ve Yönlendirme			

18) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ( )
İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )
İnternet sitesi kullanışlı değil ( )
Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması ( )
İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor ( )

19) 2017 yılındaki ilave istihdam teşvikinden yararlandınız mı?

Evet ( ) (20. Soruya geçiniz) Hayır ( ) (21. Soruya geçiniz)

20) 2017 yılında İlave istihdam teşvikinin faydalı olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ( ) Hayır ( ) Kararsızım ( )

21) 2018 yılında uygulamaya konulan istihdam teşviklerinin istihdama katkısını değerlendiriniz.
İstihdamı çok artırır ( ) İstihdamı az artırır ( ) Değiştirmez ( ) Fikrim yok ( )

22) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz meslek ve beceriler nelerdir?

Meslek……..
Beceri……

2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.